

Thai Institute of Directors

สถาบันกรรมการบริษัทไทย

คู่มือหลักเกณฑ์การสำรวจ
โครงการสำรวจการทำกับดูแล
กิจการบริษัทจดทะเบียนไทย

ประจำปี

2566

Thai Institute of Directors Association (Thai IOD)

Established in December 1999, the Thai IOD is a membership organization that strives to promote professionalism in directorship. The Thai IOD offers directors certification and professional development courses, provides a variety of seminars, forums and networking events, and conducts research on board governance issues and practices. Membership comprises board members from companies ranging from large publicly listed companies to small private firms.

© 2023 Thai Institute of Directors Association All rights reserved

This publication is copyright. Any distribution or reproduction of any part of this publication without the prior written permission of the Thai Institute of Directors is prohibited.

คำสงวนสิทธิ์

ผลสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน (Corporate Governance Report of Thai Listed Companies) ที่แสดงไว้นี้ มาจากข้อมูลที่บริษัทจดทะเบียน “เปิดเผยต่อสาธารณชนผ่านเว็บไซต์” ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และบริษัทจดทะเบียนที่ผู้ลงทุนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ และผลสำรวจนี้เป็น “มุมมองของบุคคลภายนอก” ต่อ “มาตรฐานการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน” (Corporate Governance) ไม่เกี่ยวข้องกับผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียน (Corporate Performance) ทั้งนี้ ผลสำรวจนี้ไม่ใช่คำแนะนำด้านการลงทุนและไม่ใช่คำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์

สารบัญ

01	รายนามคณะกรรมการปรับหลักเกณฑ์โครงการ CGR ประจำปี 2566
03	ส่วนที่ 1 บทนำ
09	ส่วนที่ 2 หลักเกณฑ์รายหมวด
<hr/>	
10	2.1 หมวดสิทธิของผู้ถือหุ้นและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
10	• การดูแลสิทธิของผู้ถือหุ้น
15	• การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน
17	• การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์
<hr/>	
20	2.2 การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียและการพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
20	• การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
21	• ความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย
26	• การจัดการด้านความยั่งยืนในมิติสังคม
27	• การจัดการด้านความยั่งยืนในมิติสิ่งแวดล้อม
30	• การพัฒนานวัตกรรม
<hr/>	
31	2.3 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
31	• ข้อมูลสำคัญทางการเงิน
33	• ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับธุรกิจ
36	• ช่องทางการสื่อสารข้อมูล
<hr/>	
38	2.4 ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ
38	• โครงสร้างคณะกรรมการ
43	• การปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแล
51	• การประเมินตนเอง
51	• การพัฒนาของกรรมการ
<hr/>	
53	เอกสารอ้างอิง

รายนามคณะกรรมการปรับหลักเกณฑ์ โครงการ CGR ประจำปี 2566

1. ผู้แทนจากสถาบันกรรมการบริษัทไทย

นายยุทธ	วรจักรธรร	ผู้ทรงคุณวุฒิ (ประธานคณะกรรมการ)
ดร.ถนอมศักดิ์	สุวรรณน้อย	ที่ปรึกษา

2. ผู้แทนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นางรัตน์วิไล	อนันตananนท์	ผู้ช่วยผู้จัดการ หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
นางสินีนภา	แจ่มศรี	ผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายพัฒนาบรรษัทภิบาล
นายพรชัย	ถาวรานนท์	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาบรรษัทภิบาล
นายสุกิจ	กิตติบุญญานนท์	รองผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาบรรษัทภิบาล
นายปฐมชัย	ธราสันติสุข	นักวิเคราะห์อาวุโส ฝ่ายพัฒนาบรรษัทภิบาล

3. ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

นายทรงยศ	บรรจงมณี	ผู้อำนวยการฝ่ายจดทะเบียนหลักทรัพย์ 3
นางสาววินิตา	กุลตั้งวัฒนา	ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมธรรมาภิบาลและความยั่งยืน
นางสาวจันทร์เจ้า	ช่วยดำรงค์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายส่งเสริมธรรมาภิบาลและความยั่งยืน
นางสาวศาสนีย์	โล่หิวสุทธิ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมธรรมาภิบาลและความยั่งยืน

4. ผู้แทนจากสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย

นางสิริพร	จิ่งตระกูล	เลขาธิการ
นางสาวนิตยา	แก้วเมือง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

5. ผู้แทนจากสมาคมบริษัทจัดการลงทุน

นางสาวธิดาศิริ	ศรีสมิต	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน
----------------	---------	--

6. ผู้แทนจากสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย

นางสาวเพ็ญศรี	สุธีรศานต์	ผู้อำนวยการ
---------------	------------	-------------

7. ผู้แทนจากสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย

นายมนชัย	มกรานุรักษ์	หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์หลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด
นายสุกิจ	อุดมศิริกุล	กรรมการผู้จัดการ บริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด

8. ผู้แทนจากสมาคมนักวิเคราะห์การลงทุน

นายสิทธิเดช	ประเสริฐรุ่งเรือง	หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์หลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ คันทรี กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
นายถกล	บรรจงรักษ์	ผู้อำนวยการฝ่ายวิเคราะห์ บริษัทหลักทรัพย์ หยวนต้า (ประเทศไทย) จำกัด

9. ผู้แทนจากชมรมเลขาธนาคารบริษัท

นางภัทรวรรณ	ตุ๋นสกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานเลขานุการบริษัทและเลขานุการบริษัท บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
-------------	----------	--

10. ฝ่าย Knowledge สถาบันกรรมการบริษัทไทย (ฝ่ายเลขาธนาคารคณะทำงาน)

นางศิรินันท์	กิตติเวทวงศ์	รองกรรมการผู้อำนวยการ – ฝ่าย Knowledge
นางสาวมณี	มณีแสง	ผู้เชี่ยวชาญการวิจัย – Research & Development

บทนำ

1. ความเป็นมาของโครงการ

โครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนเริ่มขึ้นในปี 2544 โดยใช้ชื่อในครั้งแรกว่า Baselineing Corporate Governance Practices of Thai Listed Companies อันเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้ผลจากการสำรวจตามโครงการเป็นพื้นฐานในการติดตามและวัดผลการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการในประเทศไทยเปรียบเทียบกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากล โดยในปีแรกทางสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ได้รับความร่วมมือจากบริษัทที่ปรึกษา McKinsey & Company ในการพัฒนาหลักเกณฑ์ในการสำรวจและประเมินผล รวมถึงได้รับการสนับสนุนทางการเงินในการดำเนินโครงการจากธนาคารโลก (World Bank) ซึ่งทางสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ได้นำผลจากการประเมินตามโครงการดังกล่าวจัดพิมพ์เผยแพร่ในรายงาน Strengthening Corporate Governance Practices of Thai Listed Companies

ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามพัฒนาการของบริษัทไทย โดยได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงาน ก.ล.ต. ที่เล็งเห็นความสำคัญของโครงการและให้การสนับสนุนทางการเงินภายหลังจากความช่วยเหลือทางการเงินจากธนาคารโลกสิ้นสุดลงในปี 2545 ซึ่งผลสำรวจที่จัดทำขึ้นได้รับการพิมพ์เผยแพร่ในรายงาน Corporate Governance Report of Thai Listed Companies โดยมีรายงานที่จัดพิมพ์แล้วนับตั้งแต่ปี 2544 ถึงปี 2564 รวมเป็นจำนวน 19 ฉบับ และรายงานดังกล่าวได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาในบริษัทไทย คณะกรรมการฯ จึงได้มีมติสนับสนุนให้ IOD ดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป

ในการดำเนินโครงการ เพื่อให้หลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการสำรวจมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และสามารถใช้ชี้วัดการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการสมาคมฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการ (Steering Committee) ประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดทุน เพื่อให้ข้อเสนอแนะและพิจารณาหลักเกณฑ์การสำรวจ แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลสำรวจและการจัดทำรายงาน ตลอดจนแนวทางการประกาศผลสำรวจในภาพรวม ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านการกำกับดูแลกิจการอยู่เป็นระยะ ซึ่งในปี 2564 คณะกรรมการโครงการได้พิจารณาปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ของโครงการใหม่เพื่อเป็นการยกระดับการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในภาพรวมให้ทันสมัย สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านกำกับดูแลกิจการ ทั้งในประเทศไทยและระดับสากล โดยยังคงยึดหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 (CG Code) ของ

สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. หลักเกณฑ์ของโครงการ ASEAN CG Scorecard รวมถึงมีการเพิ่มเติมสาระให้สอดคล้องกับแบบ 56-1 One Report ของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และแนวปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการ (Boardroom Guidelines) ของ IOD เข้ามาด้วย โดยนำหลักเกณฑ์นี้มาใช้ประเมินในปี 2566 นอกจากนี้สมาคมฯ ยังได้จัดสัมมนา นำเสนอผลสำรวจรวมทั้งประกาศรายชื่อบริษัทที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับ "ดีพอใช้" ให้สังคมได้รับทราบอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

ในการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนของไทยนับแต่ปี 2544 มุ่งหวังให้มีการสำรวจและวัดผลการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากล รวมถึงวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยในภาพรวม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการของบริษัทไทย ในขณะที่บริษัทจดทะเบียนก็สามารถนำผลการศึกษาตามโครงการดังกล่าวไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแนวปฏิบัติของตนเองเพื่อให้เกิด การพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไปได้รวมทั้งยังสามารถใช้บริการจากสมาคมฯ ในการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลเฉพาะบริษัทได้อีกด้วย

3. บริษัทที่ทำการสำรวจ

ในช่วงสองปีแรกของโครงการคือปี 2544 และ 2545 ทางสมาคมฯ ได้มุ่งเน้นการสำรวจเฉพาะบริษัทจดทะเบียนที่มีขนาดใหญ่ที่สุด 100 และ 200 อันดับแรกนับจากมูลค่าหุ้นตามราคาตลาด (Market Capitalization)ตามลำดับ จนกระทั่งตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา ที่สมาคมฯ ได้ทำการสำรวจบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ โดยมีจำนวนบริษัทที่ทำการสำรวจเพิ่มขึ้นโดยลำดับ ดังนี้

จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่ทำการสำรวจการกำกับดูแลกิจการ ระหว่างปี 2544-2564*

ปี	2544	2545	2546	2548	2549	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564
จำนวนบริษัท	133	234	337	371	402	448	290	480	497	513	526	550	588	601	620	657	677	692	716

* งดเว้นการสำรวจในปี 2547 และ 2550 เพื่อทบทวนหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ส่วนปี 2552 เป็นปีที่อยู่ระหว่างการศึกษารับหลักการ จึงทำการสำรวจเฉพาะกลุ่ม โดยในปี 2554 มีการเพิ่มหลักเกณฑ์การประเมินด้าน CSR ในหมวด Role of Stakeholders และในปี 2557 มีการเพิ่มหลักเกณฑ์การประเมินตามแนวทางของ ASEAN CG Scorecard และ SET CG Principles 2555

4. บริษัทที่ไม่ได้ทำการสำรวจ

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะได้รับการประเมินตามโครงการ CGR **ยกเว้น**

1. บริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ
2. บริษัทที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน
3. บริษัทที่ไม่จัดการประชุมผู้ถือหุ้นในปีที่ทำการสำรวจ
4. บริษัทหรือกรรมการบริษัทใดที่สำนักงาน ก.ล.ต. เปรียบเทียบปรับ หรือกล่าวโทษ ในเรื่องดังต่อไปนี้ จะไม่ได้รับการประเมินในโครงการ CGR เป็นเวลา 2 ปี

- (1) กระทำการ หรือละเว้นกระทำการโดยไม่สุจริต หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการทำธุรกรรมของบริษัท หรือบริษัทย่อย และเป็นเหตุให้บริษัทหรือ ผู้ถือหุ้นได้รับความเสียหายหรือเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลอื่นได้รับประโยชน์โดยมิชอบ หรือ
- (2) เปิดเผย หรือเผยแพร่ข้อมูล หรือข้อความเกี่ยวกับบริษัท หรือบริษัทย่อยอันเป็นเท็จที่อาจทำให้สำคัญผิด หรือ โดยปกปิดข้อความจริงที่ควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือ
- (3) มีกระทำความอันไม่เป็นธรรมหรือการเอาเปรียบผู้ลงทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

ทั้งนี้ สำหรับข้อยกเว้น 4 นั้น จะมีแนวพิจารณาเพิ่มเติม ดังนี้

- หากกรรมการถูกเปรียบเทียบหรือถูกกล่าวโทษจากกรณีของบริษัทจดทะเบียนใด ก็จะไม่ประเมินบริษัทจดทะเบียนนั้นเท่านั้น
- หากกรรมการที่ถูกเปรียบเทียบปรับหรือถูกกล่าวโทษลาออกจากการเป็นกรรมการในบริษัทจดทะเบียนที่ตนมีปัญหาลแล้ว บริษัทจดทะเบียนนั้น ยังคงได้รับการประเมินตามปกติ

5. บริษัทหรือกรรมการใดหรือผู้บริหารใดที่ถูกหน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับกิจการนั้น ๆ ซึ่งมีความผิดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบจะไม่ได้รับการประเมินในโครงการ CGR เป็นเวลา 2 ปี

กรณีข้างต้นทั้งหมดจะพิจารณาตั้งแต่เดือน ม.ค. ของปีก่อนปีที่ทำการสำรวจจนถึงวันที่ประกาศผลของปีที่ทำการสำรวจ

5. วิธีการสำรวจ

เนื่องจากการสำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนตามโครงการนี้ เป็นการสำรวจและประเมินบริษัทจดทะเบียนพร้อมกันเป็นจำนวนมากภายในระยะเวลาที่จำกัด ทางสมาคมฯ จึงได้มุ่งเน้นให้การสำรวจและให้คะแนนตามโครงการ กระทำโดยอาศัยข้อมูลของบริษัทที่มีการเปิดเผยต่อสาธารณะ และข่าว/ข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เกี่ยวกับบริษัทตั้งแต่เดือน ม.ค. ของปีก่อนปีที่ทำการสำรวจจนถึงวันที่ประกาศผลของปีที่ทำการสำรวจเท่านั้น ดังนั้นการสำรวจและประเมินนี้จึงไม่ได้สะท้อนข้อเท็จจริงใดๆ ที่เกิดขึ้นหลังระยะเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าการเก็บรวบรวมข้อมูล การให้คะแนนและประมวลผล รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลตามโครงการนี้ จะได้ทำอย่างรอบคอบระมัดระวัง แต่ทางสมาคมฯ ไม่รับรองความถูกต้องของข้อมูลที่นำเสนอ และไม่รับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไปใช้ในทางใดๆ ทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ผลสำรวจการกำกับดูแลกิจการตามโครงการนี้ สะท้อนให้เห็นพัฒนาการของการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนไทยอย่างชัดเจนมากที่สุด ทางสมาคมฯ จึงขอสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการในเอกสารเผยแพร่ขององค์กร หรือเว็บไซต์ รวมทั้งช่องทางต่างๆ ให้มากที่สุด ซึ่งจะประโยชน์ต่อบริษัท ทั้งในแง่ของการมีผลการประเมินที่ดีขึ้น รวมถึงเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน นักวิเคราะห์ และผู้ที่สนใจ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นที่มีต่อบริษัทมากยิ่งขึ้น

6. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

สืบเนื่องจากวัตถุประสงค์ของโครงการที่ต้องการวัดผลการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนไทยเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากล ดังนั้น หลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาตามโครงการนี้จึงได้รับการพัฒนาขึ้น โดยอาศัย Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 (CG Code) ของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. หลักเกณฑ์ของโครงการ ASEAN CG Scorecard รวมถึงมีการเพิ่มเติมสาระให้สอดคล้องกับแบบ 56-1 One Report ของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และแนวปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการ (Boardroom Guidelines) ของ IOD เป็นกรอบในการพิจารณา โดย แบ่งออกเป็น 4 หมวด ดังนี้

1. สิทธิของผู้ถือหุ้นและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
2. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียและการพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
3. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
4. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

โดยในแต่ละหมวดจะมีเกณฑ์ชี้วัดและประเมินการปฏิบัติตามหลักการดังกล่าว โดยมุ่งเน้นเครื่องมือชี้วัดที่เป็นรูปธรรม และสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ โดยพยายามหลีกเลี่ยงตัวชี้วัดที่เป็นนามธรรมหรือต้องใช้ความรู้สึกในการตัดสิน ซึ่งอาจเกิดการลำเอียงได้ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การประเมินดังกล่าวได้มีการทบทวนและพิจารณาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องภายหลังจากที่บริษัทที่ปรึกษา McKinsey & Company ได้ช่วยพัฒนาขึ้นในปีแรก โดยมีจำนวนหลักเกณฑ์และการให้น้ำหนักในแต่ละหมวดเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละปี ดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

จำนวนหลักเกณฑ์และน้ำหนักที่ใช้ในการประเมิน ปี 2566

หัวข้อ	หลักเกณฑ์การประเมิน (ข้อ)	น้ำหนัก (%)
1. สิทธิของผู้ถือหุ้นและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน	42	25
2. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียและการพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน	42	25
3. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	27	15
4. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	61	35
รวม	172	100

ทั้งนี้ ได้มีการปรับปรุงประเภทของหลักเกณฑ์โดยยึดหลักการให้ความสำคัญและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปฏิบัติที่ดีทุกหลักเกณฑ์ จึงเป็นที่มาของการปรับชื่อเรียกหลักเกณฑ์ที่เคยเป็นชื่อ Bonus ให้เป็นหลักเกณฑ์ข้อปกติ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีการกำหนดหลักเกณฑ์ชื่อ Penalty ซึ่งเป็นชื่อที่มีการกระทำผิดตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแล โดยมีการหักคะแนนตามแนวทางของโครงการ

7. การประกาศผล

ในการแสดงผลรายบริษัท คณะกรรมการโครงการฯ ได้จัดกลุ่มบริษัทที่ทำการสำรวจเป็น 6 กลุ่มตามช่วงคะแนนที่ได้รับ และใช้จำนวนตราสัญลักษณ์ของคณะกรรมการบริษัทที่ภาคแห่งชาติแสดงผลคะแนนในแต่ละระดับ ดังแสดงในตาราง โดยในการประกาศผลจะประกาศรายชื่อบริษัทที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับ "ดีพอใช้" ขึ้นไป

ช่วงคะแนน	สัญลักษณ์	ความหมาย
90- 100		ดีเลิศ (Excellent)
80 - 89		ดีมาก (Very Good)
70 - 79		ดี (Good)
60 - 69		ดีพอใช้ (Satisfactory)
50 - 59		ผ่าน (Pass)
ต่ำกว่า 50	-	N/A

เนื่องด้วยผลโครงการ CGR ในปัจจุบันถูกนำไปใช้ประกอบการพิจารณาการลงทุนของนักลงทุนมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้อ้างอิงข้อมูล CGR พิจารณาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน โครงการจึงเห็นควรให้มีแนวปฏิบัติในการประกาศผลโครงการ CGR โดยให้มีผลตั้งแต่การประกาศผลประจำปี 2560 เป็นต้นไป ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

7.1 เหตุแห่งการพิจารณาไม่ประกาศผลประเมิน CGR ของบริษัทจดทะเบียน

- 7.1.1 กรณีที่บริษัทจดทะเบียนปฏิบัติฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดอย่างร้ายแรงจนเป็นเหตุให้หลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนนั้นถูกขึ้นเครื่องหมาย SP
- 7.1.2 กรณีที่บริษัทจดทะเบียนไม่นำส่งงบการเงินให้ตลาดหลักทรัพย์ภายในระยะเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด โดยไม่มีเหตุจำเป็นและสมควร จนเป็นเหตุให้หลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนนั้นถูกขึ้นเครื่องหมาย SP
- 7.1.3 กรณีที่บริษัทจดทะเบียนถูกตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือสำนักงาน ก.ล.ต. เปิดเผยการตำหนิต่อสาธารณชน (Public Reprimand)
- 7.1.4 กรณีที่บริษัทจดทะเบียนถูกตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือสำนักงาน ก.ล.ต. เปิดเผยข่าวที่ต้องการเตือน (alert) ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป เนื่องจากมีข้อมูลสำคัญที่ควรพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจลงทุน หรือตัดสินใจใช้สิทธิใช้เสียงในฐานะผู้ถือหุ้นของบริษัท
- 7.1.5 บริษัทหรือกรรมการใดหรือผู้บริหารใดที่ถูกหน่วยงานทางการหรือหน่วยงานที่มีลักษณะทำนองเดียวกันในประเทศไทย เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) เป็นต้น หรือในต่างประเทศ เช่น Serious Fraud Office (United Kingdom) United State Department of Justice ก.ล.ต. ในต่าง

ประเทศ เป็นต้น ระบุว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีทุจริต คอร์รัปชัน ทั้งนี้คณะกรรมการโครงการจะใช้ดุลพินิจ เพื่อให้ความเป็นธรรมและตามหลักนิติธรรม

กรณีข้างต้นทั้งหมดจะพิจารณาตั้งแต่เดือน ม.ค. ของปีก่อนปีทำการสำรวจจนถึงวันที่ประกาศผลของปีทำการสำรวจ

7.2 การประกาศผลโดยมีเครื่องหมายดอกจัน (*)

- 7.2.1 การประกาศผลโดยระบุเครื่องหมาย * เนื้อหือย่อหลักทรัพย์ที่ได้รับการประกาศผล สำหรับบริษัทหรือกรรมการหรือผู้บริหารของบริษัทใดที่มีข่าวด้านการกำกับดูแลกิจการ เช่น การกระทำผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ การทุจริต คอร์รัปชัน เป็นต้น ซึ่งการใช้ข้อมูล CGR ควรตระหนักถึงข่าวดังกล่าวประกอบด้วย ทั้งนี้เครื่องหมาย * จะยังคงแสดงไว้จนกว่าการประกาศผลครั้งถัดไป **เว้นแต่**คณะกรรมการโครงการจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ซึ่งอาจรวมถึงการขยายเวลาการแสดงผลเครื่องหมาย * ออกไปด้วย
- 7.2.2 หมายเหตุประกอบการประกาศผล หากปรากฏภายหลังจากวันประกาศผลว่า บริษัทหรือกรรมการหรือผู้บริหารของบริษัทใดที่ได้รับการประกาศผลมีข่าวด้านการกำกับดูแลกิจการ เช่น การกระทำผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ การทุจริต คอร์รัปชัน เป็นต้น สมาคมฯ จะทำการแจ้งในเอกสารประชาสัมพันธ์โครงการตามที่ปรากฏบนเว็บไซต์ของสมาคมฯ และดำเนินการจัดทำหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย สมาคมบริษัทจัดการลงทุน สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ เป็นต้น เพื่อทราบ

8. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

เนื่องจากโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการนี้เป็นการประเมินในมุมมองของบุคคลภายนอกที่ได้รับข้อมูลข่าวสารของบริษัทจดทะเบียนที่เปิดเผยต่อสาธารณะผ่านทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงาน ก.ล.ต. ตลอดจนสื่อต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้สนใจลงทุน และผู้ถือหุ้น ดังนั้น แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินจึงประกอบด้วย

1. แบบ 56-1 One Report
2. หนังสือนัดประชุมและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
3. ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทที่เผยแพร่ผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ และ สำนักงาน ก.ล.ต.
4. ข้อมูลอื่นๆ ที่เปิดเผยต่อสาธารณะ เช่น เว็บไซต์บริษัท ฯลฯ

โดยข้อมูลข้างต้น ต้องเป็นเอกสารที่บริษัทเผยแพร่สู่สาธารณชน โดยอยู่บนเว็บไซต์ของบริษัท ทั้งนี้ ควรจัดทำเอกสารของบริษัททั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

9. คำสงวนสิทธิ์

สมาคมฯ ขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์และแนวพิจารณา ในภายหลังจากการประกาศหลักเกณฑ์โดยมีต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าแต่อย่างใด

หลักเกณฑ์รายหมวด

หมวดที่ 1

สิทธิของผู้ถือหุ้นและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

หมวดที่ 2

การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียและการพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

หมวดที่ 3

การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

หมวดที่ 4

ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

หมวดที่ 1

สิทธิของผู้ถือหุ้นและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหมวดนี้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้น การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นในการใช้สิทธิในเรื่องต่างๆ ที่ตนเองสมควรได้รับ และการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันต่อผู้ถือหุ้นทุกราย ซึ่งรวมถึงผู้ถือหุ้นส่วนน้อยและผู้ถือหุ้นต่างชาติ โดยผู้ถือหุ้นส่วนน้อยควรได้รับการคุ้มครองสิทธิจากการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม ดังนั้น หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาในหมวดนี้จึงพิจารณาถึงแนวปฏิบัติของบริษัทเกี่ยวกับสิทธิของผู้ถือหุ้นและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้ถือหุ้นในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
หมวดย่อย 1.1 การดูแลสิทธิของผู้ถือหุ้น	
1. ในการเสนอวาระค่าตอบแทนกรรมการให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติมีการนำเสนอนโยบาย วิธีการ หลักเกณฑ์ และจำนวนเงินในการให้ค่าตอบแทนสำหรับกรรมการแต่ละตำแหน่ง	<p>ในการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการมีการนำเสนอครบทั้ง 2 ประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนและหลักเกณฑ์การให้ค่าตอบแทนสำหรับกรรมการแต่ละตำแหน่ง 2. จำนวนเงินค่าตอบแทนกรรมการทุกรูปแบบ เช่น ค่าตอบแทนประจำ เบี้ยประชุมรายครั้ง โบนัส/บำเหน็จรายปี เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้ถือหุ้นด้วย
2. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอวาระการประชุมหรือส่งคำถามเกี่ยวกับบริษัทได้ล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น	<p>ในการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทมี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ช่องทางให้ผู้ถือหุ้นเสนอวาระที่ต้องการนำเข้าสู่ที่ประชุมหรือ ส่งคำถามที่ต้องการให้ตอบในที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้ล่วงหน้า 2. มีการอธิบายเหตุผลในกรณีที่ไม่ได้พิจารณาวาระที่เสนอมาใส่เป็นวาระการประชุม หรือไม่ได้ตอบคำถามที่ส่งมาล่วงหน้า ในกรณีที่ไม่มีผู้ถือหุ้นเสนอวาระหรือส่งคำถาม ให้แจ้งในที่ประชุมว่า ไม่มี
3. บริษัทเปิดเผยนโยบายและแนวปฏิบัติในการอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น	<p>บริษัทจัดทำและเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายในการอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น 2. รายละเอียดการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทในปีที่ผ่านมา

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
4. บริษัทกำหนดวาระการประชุมผู้ถือหุ้นไว้เป็นเรื่องๆ อย่างชัดเจน	<p>บริษัทกำหนดวาระการประชุมไว้เป็นเรื่อง ๆ อย่างชัดเจน และมีการขออนุมัติแต่ละเรื่องแยกจากกัน เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ในวาระเกี่ยวกับคณะกรรมการ ได้แยกเรื่องการเลือกตั้งกรรมการและค่าตอบแทนกรรมการออกเป็นแต่ละวาระ 2. ในกรณีที่อยู่ในวาระเดียวกัน แต่ขออนุมัติแยกกัน ก็ไม่ถือว่าเป็นการรวมวาระ
5. ในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นในวาระแต่งตั้งกรรมการ มีการระบุชื่อพร้อมแนบประวัติย่อของกรรมการแต่ละคนที่จะเสนอแต่งตั้งอย่างครบถ้วน	<p>ประวัติย่อของกรรมการอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ชื่อ-นามสกุล 2. อายุ 3. ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงาน 4. จำนวนบริษัทที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ ต้องแยกเป็นหัวข้อบริษัทจดทะเบียน และบริษัททั่วไป 5. หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา 6. ประเภทของกรรมการที่เสนอ เช่น กรรมการ/กรรมการอิสระ/กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร/กรรมการที่เป็นผู้บริหาร เป็นต้น <p>และในกรณีเป็นการเสนอชื่อกรรมการเดิมกลับเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ ต้องมี</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. ข้อมูลการเข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมา และ 8. วันที่ เดือนและปีที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการของบริษัทนี้ (อย่างน้อยต้องระบุ เดือนและปี)
6. ในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น ในวาระแต่งตั้งผู้สอบบัญชี มีการระบุชื่อผู้สอบบัญชี บริษัทที่สังกัด ประสบการณ์ความสามารถและประเด็นเกี่ยวกับความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี รวมทั้งค่าบริการไว้ครบถ้วนชัดเจน	<p>หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นมีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่จะมาเป็นผู้สอบบัญชีอย่างครบถ้วน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ชื่อบริษัทสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด 2. ชื่อผู้สอบบัญชีที่เสนอให้แต่งตั้ง 3. ประสบการณ์ความสามารถและประเด็นเกี่ยวกับความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี 4. ค่าบริการของผู้สอบบัญชี

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
7. ในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น ในวาระอนุมัติจ่ายเงินปันผล มีการเปิดเผยนโยบายการจ่ายเงินปันผล อัตราเงินปันผลที่เสนอจ่าย พร้อมทั้งเหตุผลและข้อมูลประกอบการพิจารณา	หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นกรณีที่เสนอให้จ่ายเงินปันผลต้องมี 1. นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท 2. อัตราเงินปันผลที่เสนอจ่าย พร้อมเหตุผลและข้อมูลประกอบ ในกรณีที่เสนอให้งดจ่ายเงินปันผลต้องมี 1. นโยบายจ่ายเงินปันผล 2. เหตุผลที่งดจ่ายเงินปันผล เช่น มีผลขาดทุนสะสมขาดทุนสุทธิเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วย
8. ในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น มีการระบุวัตถุประสงค์หรือเหตุผล และความเห็นของคณะกรรมการในแต่ละวาระที่เสนอ	หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นมีการเปิดเผย 1. วัตถุประสงค์หรือเหตุผลของแต่ละวาระ 2. ความเห็นของคณะกรรมการแต่ละวาระ
9. ในวาระพิจารณาแต่งตั้งกรรมการ บริษัทเสนอชื่อกรรมการให้ผู้ถือหุ้นลงคะแนนเป็นรายบุคคล	ในการพิจารณาแต่งตั้งกรรมการ ดำเนินการดังนี้ 1. เสนอชื่อกรรมการให้ผู้ถือหุ้นลงคะแนนทีละคน 2. มีการแจกแจงชื่อ-สกุลของกรรมการและผลการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นรายบุคคล
10. ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น มีการเปิดเผยถึงการจัดให้มีผู้ตรวจสอบการนับคะแนนเสียงในการประชุม	ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น เปิดเผยรายชื่อผู้ตรวจสอบหรือ พยาน/สักขีพยาน ในการนับคะแนนเสียงผู้ตรวจสอบการนับคะแนนเสียงที่เป็นอิสระที่พิจารณาให้คะแนน คือ 1. ผู้ถือหุ้นรายย่อย 2. บริษัทที่ปรึกษากฎหมาย 3. ผู้สอบบัญชีอิสระ 4. TSD 5. หน่วยงานอื่นๆ ที่มีความเป็นอิสระไม่เกี่ยวข้องกับริษัท

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
11. ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น เปิดเผยว่ามีกรแจ้งวิธีการลงคะแนนและนับคะแนนให้ผู้ถือหุ้นทราบ	<p>ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น เปิดเผยว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการแจ้งวิธีการลงคะแนนและอธิบายวิธีการนับคะแนนให้ผู้ถือหุ้นทราบก่อนเริ่มการประชุมตามวาระ และ 2. ระบุว่าในแต่ละวาระมีการใช้บัตรลงคะแนนเสียงหรือใช้ระบบที่ช่วยในการนับคะแนนเสียง
12. ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น เปิดเผยว่ามีกรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามและบันทึกคำถามคำตอบไว้	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามหรือเสนอความคิดเห็น 2. มีการบันทึกคำถาม คำตอบ และชื่อ-นามสกุลของผู้ถามและผู้ตอบ <p>ในกรณีที่ไม่มีผู้ถาม ต้องมีการบันทึกไว้ว่า ประธานเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามแล้ว แต่ไม่มีผู้ใดสอบถามเพื่อให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เข้าประชุมได้รับทราบ</p>
13. ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น มีการบันทึกมติที่ประชุมไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งคะแนนเสียงในทุกๆ วาระที่ต้องมีการลงคะแนนเสียง	<p>ในรายงานการประชุมมีการบันทึก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มติของที่ประชุมในแต่ละวาระ 2. จำนวนคะแนนเสียงที่ได้รับในแต่ละวาระ โดยระบุ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 คะแนนที่เห็นชอบ 2.2 คะแนนที่ไม่เห็นชอบ 2.3 คะแนนที่งดออกเสียง
14. ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น มีการบันทึกรายชื่อพร้อมตำแหน่งของกรรมการที่เข้าร่วมประชุม	<p>ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น มีการบันทึกรายชื่อพร้อมตำแหน่งของกรรมการที่เข้าร่วมประชุมทุกคน</p>
15. บริษัทเปิดเผยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมผลการลงคะแนนเสียงในวันถัดไปจากวันประชุมผู้ถือหุ้น	<p>บริษัทมีการเผยแพร่มติที่ประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมผลการลงคะแนนเสียงในวันทำการถัดจากวันประชุม AGM โดยอาจแจ้งเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จดหมายข่าวไปยัง ตลท. หรือ 2. เปิดเผยไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
16. คณะกรรมการทุกคนและ CEO เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น	ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น มีการบันทึกรายชื่อพร้อมตำแหน่งของกรรมการที่เข้าร่วมประชุมโดยคณะกรรมการทุกคน และ CEO เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น ในกรณีที่เกิดเหตุสุดวิสัยไม่สามารถเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นได้ ให้ระบุรายละเอียดของเหตุสุดวิสัยให้ชัดเจน
17. ในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่มีกรณีการเพิ่มวาระอื่นๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าในการประชุมผู้ถือหุ้น	บริษัทมีการดำเนินการ ดังนี้ 1. ไม่พบวาระการประชุมเพิ่มจากหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น 2. เป็นการเสนอเพิ่มวาระหลังจากจัดส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นไปแล้ว แต่ได้มีการแจ้งเป็นจดหมายข่าวไปยังตลท. ล่วงหน้าตามระยะเวลาที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวาระนั้นกำหนดไว้
18. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์	นอกเหนือจากแบบ Physical Meeting บริษัทมีการจัดประชุมผู้ถือหุ้นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ 1. E-AGM หรือ 2. Hybrid (ทั้งแบบ Physical Meeting และ E-AGM)
19. บริษัทได้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง โดยการส่งแบบฟอร์มการมอบฉันทะไปพร้อมหนังสือนัดประชุม รวมถึงระบุเอกสาร/หลักฐานที่ใช้ในการมอบฉันทะและไม่มีเงื่อนไขที่ยากต่อการมอบฉันทะ	บริษัทมีการเปิดเผย 1. ใบมอบฉันทะแบบ ข. (Proxy Form B.) 2. มีคำแนะนำและระบุถึงเอกสารหลักฐานที่ผู้ถือหุ้นต้องเตรียมเพื่อใช้ในการมอบฉันทะ 3. เงื่อนไขในการมอบฉันทะให้ผู้อื่นลงคะแนน/เข้าร่วมประชุมแทนของผู้ถือหุ้นสัญชาติไทยไม่มีความยุ่งยาก
20. บริษัทมีการส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้น	บริษัทมีการนำระบบต่อไปนี้ อย่างใดอย่างหนึ่งมาใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อช่วยส่งเสริมความโปร่งใสในการประชุมมากยิ่งขึ้น 1. ระบบที่ช่วยในการลงทะเบียน เช่น ระบบ barcode เป็นต้น 2. ระบบที่ช่วยในนับคะแนนเสียง เช่น ระบบ e-Proxy เป็นต้น

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
หมวดย่อย 1.2 การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน	
21. บริษัทนำเสนอค่าตอบแทนกรรมการทุกรูปแบบ ทั้งค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน และสิทธิประโยชน์อื่นๆ ให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติเป็นประจำทุกปี	<p>ในวาระการพิจารณาเรื่องค่าตอบแทนกรรมการ มีการนำเสนอ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ค่าตอบแทนกรรมการที่เป็นตัวเงินทุกรูปแบบ ได้แก่ ค่าตอบแทนประจำ (รายเดือน/รายปี) เบี้ยประชุมรายครั้ง โบนัส/บำเหน็จ และ 2. สิทธิประโยชน์อื่น ๆ (หากไม่มี ต้องระบุว่า ไม่มี)
22. บริษัทไม่มีโครงสร้างการถือหุ้นแบบปิรามิดหรือการถือหุ้นไขว้ในกลุ่มของบริษัท	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทไม่มีลักษณะการถือหุ้นเป็นทอดๆ 2. ไม่มีการถือหุ้นไขว้ในกลุ่มของบริษัท
23. บริษัทมีหุ้น free float ตั้งแต่ร้อยละ 40 ขึ้นไปของหุ้นที่ออกแล้วทั้งหมด	<p>แนวทางพิจารณาแบ่งเป็น 3 ระดับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สัดส่วนของหุ้น free float ที่อยู่ในตลาดมากกว่าหรือเท่ากับ 40% 2. สัดส่วนของหุ้น free float ที่อยู่ในตลาดระหว่าง 15% ถึง 39% 3. สัดส่วนของหุ้น free float ที่อยู่ในตลาดน้อยกว่า 15%
24. ในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่มีกรณีฝ่าฝืน / ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อหุ้นคืน / การกีดกันไม่ให้ผู้ถือหุ้นสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกัน / การไม่เปิดเผยข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้น (Penalty)	<p>บริษัทต้องไม่มีกรณีของบริษัทถูกเปรียบเทียบปรับ กล่าวโทษ หรือมีการดำเนินการทางแพ่ง โดยหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ก.ล.ต. หรือ ตลท. เกี่ยวกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องการซื้อหุ้นคืน 2. การกีดกันไม่ให้ผู้ถือหุ้นสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกัน 3. การไม่เปิดเผยถึงข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้น (Shareholders agreement) ที่มีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัทหรือผู้ถือหุ้นรายอื่น
25. ในกรณีที่บริษัทมีหุ้นมากกว่าหนึ่งประเภท (One class of share) บริษัทเปิดเผยถึงสิทธิในการออกเสียง ของหุ้นแต่ละประเภท	<ol style="list-style-type: none"> 1. ในกรณีที่บริษัทมีหุ้นประเภทอื่นนอกเหนือจากหุ้นสามัญ เช่น หุ้นบุริมสิทธิ ต้องเปิดเผยถึงสิทธิในการออกเสียงของหุ้นแต่ละประเภท 2. ในกรณีที่บริษัทมีเพียงหุ้นสามัญประเภทเดียวเท่านั้น จะพิจารณาเป็น not applicable

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
26. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอชื่อกรรมการได้ล่วงหน้าก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น	<p>ในการประชุมผู้ถือหุ้น</p> <ol style="list-style-type: none"> มีช่องทางให้ผู้ถือหุ้นเสนอเสนอรายชื่อกรรมการก่อนการประชุมและแจ้งเป็น จดหมายข่าวไปยัง ตลท. หรือเปิดเผยไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท มีการอธิบายเหตุผลในกรณีที่ไม่ได้พิจารณารายชื่อกรรมการที่เสนอมาไว้ในรายชื่อกรรมการที่ให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ ในกรณีที่ไม่มีผู้ถือหุ้นเสนอรายชื่อกรรมการเข้ามาให้แจ้งในที่ประชุมว่า ไม่มี
27. บริษัทส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นฉบับสมบูรณ์ให้แก่ผู้ถือหุ้นก่อนการประชุมอย่างน้อย 21 วันก่อนวันประชุม	<p>การส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นทางไปรษณีย์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่ พรบ.บริษัทมหาชน (ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2564) และประกาศของหน่วยงานที่รับผิดชอบได้กำหนดไว้</p> <ol style="list-style-type: none"> บริษัททำการส่งหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมในแต่ละวาระ ให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าอย่างน้อย 21 วันก่อนวันประชุม พิจารณาจำนวนวันจากวันที่จัดประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นหักลบด้วยวันประทับตราไปรษณีย์วันที่น่าส่งหนังสือเชิญประชุมฉบับสมบูรณ์ หรือ วันที่ส่งเอกสารตามวิธีที่พรบ.บริษัทมหาชนได้กำหนดไว้
28. บริษัทเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นฉบับสมบูรณ์บนเว็บไซต์ล่วงหน้าอย่างน้อย 28 วัน ก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น	<p>การเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นทางเว็บไซต์บริษัท</p> <ol style="list-style-type: none"> บริษัทเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมในแต่ละวาระ ให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าอย่างน้อย 28 วันก่อนวันประชุม พิจารณาจำนวนวันจากวันที่จัดประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นหักลบด้วยวันที่ในจดหมายข่าวเกี่ยวกับการเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นทางเว็บไซต์ที่บริษัทส่งไปยัง ตลท.

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
29. บริษัทได้กำหนดวิธีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการโดยใช้การลงคะแนนเสียงแบบสะสม (Cumulative Voting)	<p>ในการเลือกตั้งกรรมการของบริษัทใช้วิธีการลงคะแนนเสียงแบบ Cumulative Voting โดยระบุ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการแจ้งวิธีการลงคะแนนแบบ Cumulative Voting ให้ผู้ถือหุ้นทราบก่อนเริ่มการประชุม 2. ระบุไว้ในวาระพิจารณาแต่งตั้งกรรมการ ว่าใช้วิธีการลงคะแนนเสียงแบบ Cumulative Voting 3. เปิดเผยผลการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นรายบุคคล
30. บริษัทเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมภาษาอังกฤษพร้อมกับภาษาไทย	บริษัทเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมภาษาอังกฤษในวันเดียวกันกับภาษาไทย
31. ในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่มีรายการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทย่อยของบริษัท (Penalty)	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทไม่มีรายการให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทย่อยของตนเอง 2. บริษัทไม่มีรายการการค้าประกันสินเชื่อแก่บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทย่อยของตนเอง <p>ยกเว้น ในกรณีที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นการให้กู้ยืม/ค้าประกันสินเชื่อตามสัดส่วนการถือหุ้นที่เป็นไปตามสัญญาร่วมทุน</p>
หมวดย่อย 1.3 การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์	
32. บริษัทกำหนดนโยบายให้กรรมการและผู้บริหารระดับสูงแจ้งต่อคณะกรรมการ เกี่ยวกับการซื้อขายหุ้นของบริษัทอย่างน้อย 1 วันล่วงหน้าก่อนทำการซื้อขาย	<p>บริษัทได้กำหนดนโยบายให้กรรมการและผู้บริหารระดับสูงแจ้งเกี่ยวกับการซื้อขายหุ้นของบริษัทตนเองอย่างน้อย 1 วัน ล่วงหน้าก่อนทำการซื้อขาย ไปที่บุคคลต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการบริษัท หรือ 2. ผู้ที่คณะกรรมการมอบหมาย เช่น ประธานกรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ และเลขานุการบริษัท เป็นต้น
33. บริษัทกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการใช้อข้อมูลภายใน	<p>บริษัทกำหนดและสื่อสารเกี่ยวกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายเกี่ยวกับการป้องกันการใช้อข้อมูลภายในของบริษัท 2. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการใช้อข้อมูลภายในของบริษัทให้แก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานรับทราบและปฏิบัติ

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
34. บริษัทเปิดเผยแผนงานและผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันการรั่วข้อมูลภายใน	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทมีการเปิดเผยรายละเอียดการติดตามให้มีการปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันการรั่วข้อมูลภายใน 2. เปิดเผยสถิติการเกิดกรณีการทำผิดเกี่ยวกับการรั่วข้อมูลภายใน (ในกรณีที่ไม่มี ต้องระบุว่า ไม่มี)
35. ในปีที่ผ่านมา บริษัทมีการให้ความรู้แก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานเกี่ยวกับการป้องกันการรั่วข้อมูลภายใน	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รูปแบบการให้ความรู้แก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน เช่น การจัดอบรม การเผยแพร่ผ่าน Intranet ของบริษัท การให้ลงนามรับทราบและตกลงว่าจะปฏิบัติตามนโยบาย เป็นต้น 2. รายละเอียดการให้ความรู้ เช่น ชื่อหลักสูตร จำนวนคนที่ได้รับการอบรม จำนวนพนักงานที่ลงนามรับทราบ เป็นต้น โดยแยกเป็นกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน
36. ในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่มีกรณีการซื้อขายหุ้นโดยใช้ข้อมูลภายในโดยกรรมการและผู้บริหารของบริษัท (Penalty)	<p>บริษัทต้องไม่มีกรณีที่บริษัทถูกเปรียบเทียบปรับ ก่ออาชญากรรม หรือมีการดำเนินการทางแพ่ง โดยหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ก.ล.ต. หรือ ตลท. เกี่ยวกับการซื้อขายหุ้นโดยใช้ข้อมูลภายในจากกรรมการหรือผู้บริหารของบริษัท</p>
37. บริษัทกำหนดเป็นนโยบายให้กรรมการต้องรายงานการมีส่วนได้เสีย	<p>บริษัทได้กำหนดนโยบายให้กรรมการต้องแจ้งเกี่ยวกับการมีส่วนได้เสียของตนเองไปที่บุคคลต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการบริษัท หรือ 2. ผู้ที่คณะกรรมการมอบหมาย เช่น ประธานกรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ และเลขาธิการบริษัท เป็นต้น
38. บริษัทกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์	<p>บริษัทกำหนดและสื่อสารเกี่ยวกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ 2. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้แก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานรับทราบและปฏิบัติ

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
39. บริษัทเปิดเผยแผนงานและผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทที่มีการเปิดเผยรายละเอียดการติดตามให้มีการปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ 2. เปิดเผยสถิติการเกิดกรณีการทำผิดเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (ในกรณีที่ไม่มีต้องระบุว่า ไม่มี)
40. ในปีที่ผ่านมา บริษัทมีการให้ความรู้แก่กรรมการผู้บริหารและพนักงานเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รูปแบบการให้ความรู้แก่กรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน เช่น การจัดอบรม การเผยแพร่ผ่าน Intranet ของบริษัท การให้ลงนามรับทราบและตกลงว่าจะปฏิบัติตามนโยบาย เป็นต้น 2. รายละเอียดการให้ความรู้ เช่น ชื่อหลักสูตร จำนวนคนที่ได้รับการอบรม จำนวนพนักงานที่ลงนามรับทราบ เป็นต้น โดยแยกเป็นกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน
41. ในกรณีที่มีการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันที่เข้าข่ายจะต้องเปิดเผยข้อมูลหรือขออนุมัติจากผู้ถือหุ้นตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ก่อนการทำรายการ บริษัทได้มีการเปิดเผยรายละเอียดและเหตุผลของการทำรายการให้ผู้ถือหุ้นทราบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทไม่มีวาระการทำรายการระหว่างกันที่ต้องขออนุมัติที่ประชุมสามัญประจำปี/วิสามัญประจำปี หรือ 2. หากมีรายการระหว่างกันที่ต้องขออนุมัติจากผู้ถือหุ้นในการประชุม AGM/EGM ต้องเปิดเผยข้อมูลล่วงหน้าตามระยะเวลาที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวาระนั้นกำหนดไว้ เกี่ยวกับ <ol style="list-style-type: none"> (1) ชื่อ (2) ความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง (3) นโยบายการกำหนดราคา (4) มูลค่าของรายการ และ (5) ความเห็นของคณะกรรมการ
42. ในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่มีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายการระหว่างกัน/การซื้อขายสินทรัพย์ (Penalty)	<p>บริษัทต้องไม่มีกรณีที่บริษัทถูกเปรียบเทียบปรับ กล่าวโทษ หรือมีการดำเนินการทางแพ่ง โดยหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ก.ล.ต. หรือ ตลท. เกี่ยวกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเปิดเผยรายการระหว่างกัน 2. การซื้อขายสินทรัพย์

หมวดที่ 2

การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียและการพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหมวดนี้ ให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท ไม่ว่าจะเป็นสิทธิที่กำหนดโดยกฎหมายหรือโดยข้อตกลงที่ทำร่วมกัน โดยตระหนักว่าความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้เสีย เป็นปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมให้บริษัทสามารถเจริญเติบโตได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น หลักเกณฑ์ในหมวดนี้จึงประกอบด้วย

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
หมวดย่อย 2.1 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน	
1. บริษัทกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการด้านความยั่งยืนระดับองค์กร	บริษัทมีการเปิดเผยนโยบายเกี่ยวกับการจัดการด้านความยั่งยืนระดับองค์กร ที่อย่างน้อยครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการ เป็นต้น
2. บริษัทเปิดเผยลักษณะของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่สะท้อนถึงกิจกรรมหลักซึ่งมีผลต่อการดำเนินธุรกิจ	บริษัทเปิดเผยลักษณะของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของบริษัท โดยในห่วงโซ่คุณค่านั้นมีการระบุถึงกิจกรรมหลักที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท
3. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียที่สัมพันธ์กับกิจกรรมในห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ พร้อมแสดงให้เห็นถึงแนวทางตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสม	บริษัทมีการเปิดเผย <ol style="list-style-type: none"> ข้อมูลผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญในห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ ระบุความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม กิจกรรมที่จะตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม
4. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืน (Material topics) ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์องค์กรและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย	บริษัทมีการเปิดเผยประเด็นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (Material topics) ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม ความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสีย การแข่งขันทางธุรกิจ และดัชนีผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืน เป็นต้น

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
5. บริษัทเปิดเผยแนวทางการจัดการประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนตามที่บริษัทกำหนด	<p>บริษัทที่มีการเปิดเผยแนวทางการจัดการประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนแต่ละประเด็น ที่อย่างน้อยระบุเกี่ยวกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป้าหมายของแต่ละประเด็น 2. การดำเนินการในปัจจุบันของแต่ละประเด็น 3. แผนงานที่จะบรรลุเป้าหมายของแต่ละประเด็น
หมวดย่อย 2.2 ความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย	
6. บริษัทกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติต่อพนักงาน/แรงงานอย่างเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติและให้โอกาสที่เท่าเทียมกัน	<p>บริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลนโยบายและแนวปฏิบัติต่อพนักงาน/แรงงานอย่างเป็นธรรมที่ครอบคลุมทั้ง 5 ประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจ้างงาน/เลิกจ้าง อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม 2. การจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการของพนักงาน 3. การพัฒนาบุคลากรของบริษัท 4. ความปลอดภัยในการทำงาน 5. การรวมกลุ่มเจรจาต่อรองสิทธิประโยชน์ของพนักงาน
7. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจ้างงานที่ให้โอกาสอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ ครอบคลุมผู้พิการ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอื่น	<p>บริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนพนักงานผู้ด้อยโอกาส เช่น ผู้พิการ/ผู้สูงอายุ/ผู้ยากไร้/ผู้ต้องขัง/คนไร้บ้าน เป็นต้น 2. ในกรณีผู้พิการ ระบุว่าจ้างงานครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ หากไม่ครบตามจำนวนต้องเปิดเผยว่านำส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ครบถ้วน ตรงตามกำหนด หรือล่าช้ากว่ากำหนด
8. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจ่ายค่าตอบแทนของพนักงานอย่างเป็นธรรม สอดคล้องกับการเติบโตของธุรกิจ เพื่อจูงใจให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างเต็มที่	<p>บริษัทที่มีการเปิดเผยแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่าตอบแทนและสวัสดิการของพนักงานที่ครอบคลุมทั้ง 3 ประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เปิดเผยถึงการปฏิบัติ เช่น รายละเอียดเกณฑ์การขึ้นเงินเดือนพนักงานเทียบกับระดับผลประเมินพนักงาน รายงานการจ่ายค่าตอบแทนตามผลการประเมินของพนักงาน รายละเอียดสวัสดิการที่ให้กับพนักงาน เช่น รถรับส่ง ชุดยูนิฟอร์ม เป็นต้น 2. เปิดเผยตัวเลขค่าตอบแทนรวมที่จ่ายให้กับพนักงาน 3. เปิดเผยสัดส่วนค่าตอบแทนพนักงานหญิงต่อพนักงานชาย

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
9. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมช่องทางการออมและสร้างหลักประกันทางการเงินสำหรับพนักงาน	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมการออมและสร้างหลักประกันทางการเงินสำหรับพนักงาน ที่ครบทั้ง 2 ประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทมีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) หรือ สหกรณ์ออมทรัพย์สำหรับพนักงาน 2. จำนวนพนักงานทั้งหมดและจำนวนพนักงานที่เข้าร่วมหรือสัดส่วนการเข้าร่วมของพนักงาน (ร้อยละ)
10. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและผลการส่งเสริมความรู้และทักษะของพนักงาน โดยสอดคล้องกับทิศทางการยุทธศาสตร์องค์กร	<p>บริษัทมีการเปิดเผยแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของบริษัท ในหลากหลายรูปแบบ เช่น e-learning, โครงการเป็นที่เลี้ยง Mentoring program, โครงการพัฒนาภาวะผู้นำ (Leadership Development) เป็นต้น โดยระบุ ชื่อหลักสูตร/โครงการ และข้อมูล จำนวนชั่วโมงฝึกอบรมเฉลี่ยของพนักงาน/คน/ต่อปี หรือจำนวนพนักงานที่ผ่านการฝึกอบรมปี</p>
11. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแผนงานและผลการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (รวมถึงโรคระบาด)	<p>บริษัทมีการเปิดเผยแนวปฏิบัติเกี่ยวกับแผนงานด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยของพนักงาน ที่ครอบคลุมทั้ง 2 ประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เปิดเผยถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยของพนักงาน เช่น การอบรมหนีไฟ การอบรมความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นต้น 2. เปิดเผยสถิติการเกิดอุบัติเหตุ/อัตราการหยุดงาน /อัตราการเจ็บป่วย ที่เกิดจากการทำงาน และระบุมาตรการป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากประเด็นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น LTIFR เป็นต้น
12. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแผนงานและผลการส่งเสริมความผูกพันและการรักษาพนักงาน	<p>บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลแผนงานและผลการส่งเสริมความผูกพันและการรักษาพนักงานที่ครอบคลุมทั้ง 3 ประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แผนงานที่จะเพิ่มความพึงพอใจหรือความผูกพันของพนักงาน เช่น กิจกรรมพนักงานสัมพันธ์ เป็นต้น 2. เปิดเผยอัตราการลาออกของพนักงาน (ร้อยละ) 3. สัดส่วนความพึงพอใจหรือความผูกพันของพนักงาน (ร้อยละ)

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
13. บริษัทมีนโยบายเกี่ยวกับการเก็บรักษาข้อมูลความลับของลูกค้า	บริษัทเปิดเผยนโยบายและแนวปฏิบัติเรื่องการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าตาม พ.ร.บ. คู้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
14. บริษัทพัฒนาสินค้าและบริการที่ปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยของลูกค้า/ผู้บริโภค	<p>1.) บริษัทเปิดเผยข้อมูลการให้ความสำคัญต่อความปลอดภัย สุขภาพอนามัยของลูกค้าและ/หรือผู้บริโภค ตัวอย่างเช่น ครอบคลุมตั้งแต่การออกแบบ การจัดหาวัตถุดิบ การขนส่ง การให้บริการ เป็นต้น</p> <p>2.) ผลการดำเนินงาน/โครงการที่แสดงถึงการให้ความสำคัญต่อความปลอดภัย สุขภาพอนามัยของลูกค้าและ/หรือผู้บริโภค เช่น การออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การปรับปรุงหรือพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าที่มีความปลอดภัย เป็นต้น</p>
15. บริษัทให้ข้อมูลรายละเอียดของสินค้าและบริการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และไม่โฆษณาชวนเชื่อเกินความเป็นจริง	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดของสินค้าและบริการครบทั้ง 2 ประเด็น</p> <p>1. นโยบายและแนวปฏิบัติเรื่องการสื่อสารข้อมูลผลกระทบจากสินค้าหรือบริการที่ลูกค้า ผู้ใช้งานหรือผู้บริโภคควรทราบ</p> <p>2. ช่องทางการสื่อสารข้อมูลผลกระทบจากสินค้าหรือบริการ เช่น ฉลากสินค้า เอกสารประกอบการใช้ และระบุรายละเอียดที่สำคัญ เช่น ผู้ผลิต วันที่ผลิตและหมดอายุ วิธีการใช้งาน ผลกระทบต่อสุขภาพ ข้อมูลโภชนาการ ช่องทางติดต่อสำหรับลูกค้า ผู้ใช้งาน หรือผู้บริโภค หรือแนวทางที่บริษัทใช้ในการจัดทำโฆษณาสินค้าและบริการ ที่ตรงตามลักษณะ/คุณสมบัติของสินค้า/บริการ เป็นต้น</p>
16. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแผนบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า และมีการประเมินผลความพึงพอใจของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <p>1. แผนการพัฒนาความพึงพอใจของลูกค้า</p> <p>2. การกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณในการพัฒนาความพึงพอใจของลูกค้า</p> <p>3. ผลประเมินความพึงพอใจของลูกค้า</p>

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
17. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ	บริษัทเปิดเผยหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงแนวทางในการคัดเลือกคู่ค้า เช่น คัดเลือกคู่ค้าที่มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน คุณภาพของสินค้ามีมาตรฐาน มีการส่งมอบสินค้าและบริการตรงตามเวลาที่กำหนด ไม่มีการทำผิดกฎหมายด้านแรงงานและสิทธิมนุษยชน เป็นต้น
18. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมศักยภาพและความสามารถของคู่ค้า	บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูล 1. นโยบายและกระบวนการเกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพและความสามารถของคู่ค้า เช่น การร่วมมือพัฒนาสินค้า บริการ และนวัตกรรมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจของบริษัทและคู่ค้า เป็นต้น 2. แผนงานที่จะพัฒนาและยกระดับศักยภาพคู่ค้า เช่น การจัดอบรม/สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของคู่ค้า การร่วมมือพัฒนาสินค้า บริการ และนวัตกรรม เป็นต้น
19. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Procurement)	บริษัทมีการเปิดเผย กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโดยละเอียดตามหลักการ Green Procurement ที่ครอบคลุมประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม
20. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเจ้าหนี้อย่างมีความรับผิดชอบ	บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูล 1. นโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ โดยเฉพาะเรื่องเงื่อนไขค้ำประกัน การบริหารเงินทุน และ มาตรการป้องกันการผิดนัดชำระหนี้ เป็นต้น 2. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับเจ้าหนี้ เช่น การปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระคืนเงินกู้ เงื่อนไขค้ำประกัน การบริหารเงินทุนและกรณีที่เกิดการผิดนัดชำระหนี้ เป็นต้น

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
21. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อคู่แข่งอย่างมีความรับผิดชอบ	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> นโยบายและแผนการเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อคู่แข่งอย่างรับผิดชอบ เช่น การไม่ทำข้อตกลงกับคู่แข่งหรือผู้ประกอบการธุรกิจอื่นที่เป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขันในตลาด การไม่แสวงหาข้อมูลที่เป็นความลับของคู่แข่งด้วยวิธีที่ไม่สุจริต เป็นต้น รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการในปีที่ผ่านมา เช่น มีการกำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อคู่แข่ง และรายงานว่าได้ทำตามแผนงานนั้นหรือไม่ หรือรายงานว่าไม่มีข้อพิพาทกับคู่แข่งเกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา เป็นต้น
22. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแผนส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาชุมชนและสังคม ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> นโยบายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและพัฒนาชุมชนและสังคม ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ กลยุทธ์และแผนงานในการพัฒนาให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนหรือแก้ไขปัญหาของสังคมใกล้และ/หรือไกล
23. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่บริษัทเป็นผู้ดำเนินการเองหรือร่วมกับหน่วยงานพันธมิตรในการพัฒนาชุมชนและสังคม	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> ข้อมูลการวิเคราะห์ผลที่คาดว่าชุมชน/สังคมและบริษัทจะได้รับจากการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาชุมชนและสังคม การนำเสนอกิจกรรมที่ได้จัดขึ้น/เข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชน/สังคมในปีที่ผ่านมา
24. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและแนวปฏิบัติการจ้างเหมาแส การจัดการซื้อโรงเรียน ช่องทางการแจ้งข้อร้องเรียน และการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> นโยบายการจ้างเหมาแส/ซื้อโรงเรียน ของบริษัท ช่องทางให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มสามารถแจ้งเบาะแส/ร้องเรียน เช่น ไปรษณีย์ / อีเมล / โทรศัพท์ / เว็บไซต์ กระบวนการในการจัดการกับเรื่องที่ได้รับการแจ้งเบาะแส/ร้องเรียน แนวทางในการปกป้อง/คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส/ร้องเรียน

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
25. บริษัทเปิดเผยผลการติดตามการแจ้งเบาะแสและกระบวนการจัดการข้อร้องเรียนในรอบปีที่ผ่านมา	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> เปิดเผยสถิติกรณีการแจ้งเบาะแสและข้อร้องเรียนในรอบปีที่ผ่านมา โดย นำเสนอข้อมูลความคืบหน้าการจัดการกรณีการแจ้งเบาะแสและข้อร้องเรียนในปีที่ผ่านมา รวมถึงกระบวนการในการปรับปรุงเพื่อไม่ให้เกิดเหตุซ้ำหรือรายละเอียดการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ หรือ ในกรณีที่ไม่มีกรแจ้งเบาะแส ต้องระบุว่า ไม่มี และ ระบุมาตรการที่บริษัทใช้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกรณีการแจ้งเบาะแส
หมวดย่อย 2.3 การจัดการด้านความยั่งยืนในปิตสังคัม	
26. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินธุรกิจ	มีการเปิดเผยนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินธุรกิจของบริษัท เช่น ไม่ใช้แรงงานเด็ก การปฏิบัติอย่างเท่าเทียมโดยไม่แบ่งแยก เพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม เป็นต้น
27. บริษัทเปิดเผยผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติที่บริษัทกำหนดไว้ พร้อมระบุมาตรการป้องกันและแนวทางแก้ไข (กรณีมีเหตุการณ์)	<p>บริษัทมีการเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> ข้อมูล/รายงานการติดตามการปฏิบัติตามนโยบาย/ระเบียบ/แนวปฏิบัติที่แสดงถึงการเคารพสิทธิมนุษยชนของบริษัท เช่น การส่งเสริมการปฏิบัติ เป็นต้น เปิดเผยสถิติกรณีมีเหตุการณ์ที่บริษัทถูกร้องเรียนหรือถูกฟ้องร้องว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในรอบปีที่ผ่านมา (ในกรณีที่ไม่มี ต้องระบุว่า ไม่มี) รายละเอียดความคืบหน้าการจัดการด้านสิทธิมนุษยชนในปีที่ผ่านมา กรณีมีเหตุการณ์ที่บริษัทถูกร้องเรียนหรือถูกฟ้องร้องว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกระบวนการดำเนินธุรกิจ ให้ระบุแนวทางแก้ไขและมาตรการป้องกันด้วย

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
28. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และ 2. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตและห้ามจ่ายสินบนเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจของบริษัทให้ได้อย่างชัดเจน หรือ 3. ในกรณีบริษัทมีการผลักดันให้ บ.ลูกค้า บ.คู่ค้าหลักเข้ามาเป็นแนวร่วมในการต่อต้านคอร์รัปชัน (Change Agent)
29. เปิดเผยแพร่กระบวนการประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชันและผลการปฏิบัติตามนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทมีการประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชัน 2. เปิดเผยแพร่กระบวนการและมาตรการในการจัดการความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชัน 3. เปิดเผยสถิติการเกิดกรณีการทำผิดเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของบริษัท (ในกรณีที่ไม่มี ต้องระบุว่าไม่มี)
30. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและผลการส่งเสริมความรู้แก่พนักงานในเรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รูปแบบการให้ความรู้แก่พนักงาน เช่น การจัดอบรมการเผยแพร่ผ่าน Intranet ของบริษัท การให้ลงนามรับทราบและจะปฏิบัติตามนโยบาย เป็นต้น 2. ข้อมูลเชิงปริมาณและรายละเอียดการให้ความรู้ เช่น ชื่อหลักสูตร จำนวนคนที่ได้รับการอบรม จำนวนพนักงานที่ลงนามรับทราบ เป็นต้น
หมวดย่อย 2.4 การจัดการด้านความยั่งยืนในมิติสิ่งแวดล้อม	
31. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินธุรกิจ	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายและแผนการเกี่ยวกับการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม โดยครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินธุรกิจ เช่น การใช้พลังงาน การใช้น้ำ การจัดการขยะของเสีย มลพิษ การจัดการก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น 2. ข้อมูล/รายงานการติดตามการปฏิบัติตามนโยบาย/แผนการ/แนวปฏิบัติที่แสดงถึงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
32. บริษัทเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานและผลการส่งเสริมความรู้แก่พนักงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รูปแบบการให้ความรู้แก่พนักงาน เช่น การจัดอบรม การเผยแพร่ผ่าน Intranet ของบริษัท การให้ลงนามรับทราบและจะปฏิบัติตามนโยบาย เป็นต้น 2. ข้อมูลเชิงปริมาณและรายละเอียดการให้ความรู้ เช่น ชื่อหลักสูตร จำนวนคนที่ได้รับการอบรม จำนวนพนักงานที่ลงนามรับทราบ เป็นต้น
33. บริษัทกำหนดเป้าหมายการจัดการด้านพลังงาน	<p>บริษัทมีการเปิดเผยรายงานหรือเอกสารที่ระบุเป้าหมายเชิงปริมาณในการใช้พลังงานของบริษัท เช่น ปริมาณร้อยละของปริมาณไฟฟ้า / พลังงานที่ต้องการลด หรือ เป้าหมายการลดการใช้พลังงานต่อหน่วยการผลิต หรือต่อรายได้ หรือต่อจำนวนคน เป็นต้น</p>
34. บริษัทเปิดเผยแผนงานและผลการดำเนินงานเรื่องการจัดการพลังงาน	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แผนงานการจัดการพลังงานของบริษัท เช่น การลดการใช้ไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง การใช้พลังงานทดแทน เป็นต้น 2. ผลลัพธ์หรือประโยชน์จากการจัดการพลังงาน เช่น ร้อยละการลดการใช้ไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละการใช้พลังงานทดแทน หรือการบันทึกผลลัพธ์ในเชิงปริมาณก่อน-หลังดำเนินการ หรือ เปรียบเทียบรายปี เป็นต้น
35. บริษัทกำหนดเป้าหมายการจัดการเรื่องทรัพยากรน้ำ	<p>บริษัทมีการเปิดเผยรายงานหรือเอกสารที่ระบุเป้าหมายเชิงปริมาณในการลดความเข้มข้นหรือปริมาณการใช้น้ำของบริษัท เช่น ปริมาณการใช้น้ำที่ต้องการลด ร้อยละของปริมาณการใช้น้ำที่ต้องการลด หรือ เป้าหมายการลดการใช้น้ำต่อหน่วยการผลิต หรือต่อรายได้ หรือต่อจำนวนคน เป็นต้น</p>

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
36. บริษัทเปิดเผยแผนงานและผลการดำเนินงานเรื่องการจัดการทรัพยากรน้ำ	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แผนงานเกี่ยวกับการใช้น้ำของบริษัท เช่น การลดการใช้น้ำ การลดการสูญเสีย การนำน้ำเสียมาบำบัด และนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นต้น 2. ผลลัพธ์หรือประโยชน์จากการจัดการพลังงาน เช่น ร้อยละการลดการใช้น้ำ ร้อยละการนำน้ำเสียมาบำบัด และนำกลับมาใช้ ร้อยละของน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดก่อนทิ้ง หรือการบันทึกผลลัพธ์ในเชิงปริมาณก่อน-หลังดำเนินการ หรือ เปรียบเทียบรายปี เป็นต้น
37. บริษัทกำหนดเป้าหมายการจัดการขยะ ของเสีย และ/หรือการลดมลพิษ	<p>บริษัทมีการเปิดเผยรายงานหรือเอกสารที่ระบุเป้าหมายเชิงปริมาณในการลดขยะ ของเสีย หรือการลดมลพิษของบริษัท เช่น การป้องกันและลดการเกิดของเสียทั่วไป หรือของเสียไม่อันตราย ร้อยละของขยะ ของเสีย หรือมลพิษจากการผลิตที่ต้องการลด หรือ เป้าหมายการลดขยะ ของเสีย หรือมลพิษจากการผลิตต่อหน่วยการผลิต หรือต่อรายได้ หรือต่อจำนวนคน เป็นต้น</p>
38. บริษัทเปิดเผยแผนงานและผลการดำเนินงานเรื่องการจัดการขยะ ของเสีย และ/หรือการลดมลพิษ	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แผนงานเกี่ยวกับการจัดการขยะ ของเสีย และ/หรือการลดมลพิษจากการผลิตของบริษัท เช่น การนำวัตถุดิบกลับมาใช้ใหม่ การบำรุงรักษาเครื่องจักรที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ เป็นต้น 2. ผลลัพธ์หรือประโยชน์จากเรื่องการจัดการขยะ ของเสีย หรือการลดมลพิษของบริษัท เช่น ร้อยละการลดการเกิดขยะ ของเสียจากการผลิต ร้อยละการนำขยะ ของเสียจากการผลิตนำกลับมาใช้ใหม่ จำนวนครั้งการบำรุงรักษาเครื่องจักรที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือการบันทึกผลลัพธ์ในเชิงปริมาณก่อน-หลังดำเนินการ หรือ เปรียบเทียบรายปี เป็นต้น

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
39. บริษัทกำหนดเป้าหมายการจัดการเรื่องการลดก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินธุรกิจ	บริษัทมีการเปิดเผยรายงานหรือเอกสารที่ระบุเป้าหมายเชิงปริมาณในการจัดการเรื่องการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัท เช่น ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ต้องการลด ร้อยละของก๊าซเรือนกระจกที่ต้องการลด หรือ เป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหน่วยการผลิต หรือต่อรายได้ หรือต่อจำนวนคน เป็นต้น
40. บริษัทเปิดเผยแผนงานและผลการดำเนินงานเรื่องการลดก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินธุรกิจ	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แผนงานเกี่ยวกับการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกของบริษัท เช่น โครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการป้องกันและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากอุปกรณ์หรือกระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินธุรกิจหลักของบริษัท เป็นต้น 2. ผลลัพธ์หรือประโยชน์จากการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกของบริษัท เช่น ร้อยละการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินธุรกิจ จำนวนครั้งการบำรุงรักษาเครื่องจักรที่เป็นแหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก หรือการบันทึกผลลัพธ์ในเชิงปริมาณก่อน-หลังดำเนินการ หรือ เปรียบเทียบรายปี เป็นต้น
หมวดย่อย 2.5 การพัฒนาวัตกรรม	
41. บริษัทเปิดเผยนโยบายและแนวทางส่งเสริมนวัตกรรมของบริษัทที่อาจเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยี กระบวนการทำงาน สินค้าและ/หรือบริการ หรือโมเดลธุรกิจ	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดค้นหรือพัฒนานวัตกรรมทางธุรกิจและสังคมให้เกิดขึ้นภายในบริษัท ที่เกี่ยวกับ กระบวนการทำงาน สินค้าและ/หรือบริการ หรือโมเดลธุรกิจ 2. กระบวนการหรือแผนงานในการพัฒนาและส่งเสริมวัฒนธรรมด้านนวัตกรรมภายในบริษัท ที่เกี่ยวกับ กระบวนการทำงาน สินค้าและ/หรือบริการ หรือโมเดลธุรกิจ

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
<p>42. บริษัทเปิดเผยแผนงานและผลการพัฒนานวัตกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี กระบวนการทำงาน สินค้า และ/หรือบริการ หรือโมเดลธุรกิจ</p>	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <p>1. รายละเอียดการคิดค้นหรือพัฒนานวัตกรรมทางธุรกิจ และสังคมให้เกิดขึ้นภายในบริษัท เช่น โครงการด้านนวัตกรรม การปรับปรุงและพัฒนาต่อยอดความคิด/สินค้า/บริการ/กระบวนการทำงาน จนเกิดการพัฒนานวัตกรรมทางธุรกิจและสังคม เป็นต้น</p> <p>2. ผลลัพธ์หรือประโยชน์จากการพัฒนานวัตกรรมทางธุรกิจและสังคมของบริษัท เช่น ต้นทุนที่ลดลง ยอดขายสินค้า/บริการที่เพิ่มขึ้น มูลค่าทางธุรกิจ คุณค่าทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม เป็นต้น</p>

หมวดที่ 3

การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหมวดนี้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับบริษัทอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา ทั้งนี้ ข้อมูลที่สำคัญได้แก่ สถานการณ์ทางการเงิน ผลการดำเนินงาน โครงสร้างการถือหุ้น และการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ดังนั้น หลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในหมวดนี้จึงประกอบด้วย

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
หมวดย่อย 3.1 ข้อมูลสำคัญทางการเงิน	
1. งบการเงินของบริษัทได้รับการรับรองโดยไม่มีเงื่อนไขจากผู้สอบบัญชีของบริษัท	<ol style="list-style-type: none"> 1. ในรายงานของผู้สอบบัญชีให้การรับรองงบการเงินของบริษัทโดยไม่มีเงื่อนไข และ 2. ไม่มีการตั้งข้อสังเกตใดๆ ต่องบการเงิน หากมีการตั้งข้อสังเกตต้องมีสาเหตุมาจากภาวะเศรษฐกิจ/การเปลี่ยนแปลงตามมาตรฐานบัญชี/การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี
2. บริษัทเปิดเผยงบการเงินไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท	<p>บริษัทมีการเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. งบการเงินรายไตรมาส (ไตรมาสล่าสุด) 2. งบการเงินรายปีย้อนหลัง (ย้อนหลังอย่างน้อย 1ปี)
3. ในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่มีกรณีส่งรายงานทางการเงินทั้งรายไตรมาสและรายปีล่าช้า	<p>บริษัทต้องไม่มีกรณีที่บริษัทถูกขึ้นเครื่องหมาย โดยหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ก.ล.ต. หรือ ตลท. เกี่ยวกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การส่งรายงานทางการเงินรายไตรมาสล่าช้า 2. การส่งรายงานทางการเงินรายปีล่าช้า
4. ในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่มีกรณีการถูกสั่งให้แก้ไขงบการเงิน โดยสำนักงาน ก.ล.ต. (Penalty)	<p>บริษัทต้องไม่มีกรณีที่บริษัทถูกสั่งแก้ไขงบการเงิน โดยหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ก.ล.ต. เกี่ยวกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ถูกสั่งแก้ไขงบการเงินรายไตรมาส 2. ถูกสั่งแก้ไขงบการเงินรายปี
5. บริษัทจัดทำและเปิดเผยคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ	<p>การจัดทำ MD&A มีการเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์งบการเงินของฝ่ายจัดการ (MD&A) เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาว่ามีกำไรเพิ่มขึ้นหรือลดลงเพราะอะไร 2. หากมีการเปลี่ยนแปลงในรายการใดต้องระบุเหตุผล/สาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้วย

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
<p>6. บริษัทจัดทำ MD&A ที่สะท้อนการเชื่อมโยงระหว่างลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัท กับแนวคิดการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน (ESG) เพื่อให้ผู้ลงทุนเข้าใจและวิเคราะห์ทิศทางของบริษัท</p>	<p>บริษัทมีการเปิดเผยเกี่ยวกับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดทำ MD&A ที่สะท้อนการเชื่อมโยงระหว่างลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัท กับแนวคิดการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ที่อย่างน้อยครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการ เป็นต้น 2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานในอนาคตของบริษัท
<p>7. บริษัทเปิดเผยข้อมูลการทำรายการระหว่างกันไว้อย่างครบถ้วน</p>	<p>1. บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการระหว่างกันในปีที่ผ่านมา ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ชื่อของบุคคลที่ทำรายการระหว่างกัน 2. ความสัมพันธ์ 3. ลักษณะของรายการ เงื่อนไข 4. นโยบายราคาและมูลค่าของรายการ หรือ บริษัทไม่มีการทำรายการระหว่างกัน
<p>8. บริษัทเปิดเผยค่าสอบบัญชี ค่าบริการอื่นๆ ที่จ่ายให้กับผู้สอบบัญชี และในกรณีที่มีค่าบริการอื่นต้องเปิดเผยรายละเอียดความจำเป็น ไว้ในรายงานประจำปี</p>	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ค่าสอบบัญชี และ 2. ค่าบริการอื่นๆ คือ การที่บริษัทใช้บริการผู้สอบบัญชีหรือบริษัทสอบบัญชีนอกเหนือจากการสอบบัญชี เช่น การวางแผนภาษี การวางระบบบัญชี เป็นต้น (หากไม่มีต้องระบุว่า ไม่มีค่าบริการอื่นๆ) <p>หากมีค่าบริการอื่นนอกเหนือจากค่าสอบบัญชี ต้องเปิดเผยถึงความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของการทำรายการ</p>

หมวดย่อย 3.2 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับธุรกิจ

<p>9. บริษัทเปิดเผยลักษณะการประกอบธุรกิจและภาวะการแข่งขัน</p>	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการประกอบธุรกิจ 2. การวิเคราะห์ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขันในธุรกิจที่บริษัทดำเนินการอยู่ 3. สถานภาพและศักยภาพในการแข่งขันของบริษัท เช่น ส่วนแบ่งการตลาด เป็นต้น
---	--

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
10. บริษัทเปิดเผยเป้าหมายระยะยาว/เป้าหมายด้านความยั่งยืนของบริษัท	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป้าหมายระยะยาว / เป้าหมายด้านความยั่งยืนของบริษัท (3 - 5 ปี) 2. กลยุทธ์ทางธุรกิจที่จะให้บรรลุเป้าหมาย
11. บริษัทเปิดเผยตัวชี้วัดผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน (ESG) ของบริษัท	<p>บริษัทเปิดเผยตัวชี้วัดเชิงปริมาณของบริษัท เป้าหมายที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน (ESG) ที่กำหนดไว้ในข้อ 10 อย่างน้อย 1 ตัว</p>
12. บริษัทกำหนดและเปิดเผยนโยบายการจ่ายเงินปันผล	<p>บริษัทมีการเปิดเผยนโยบายการจ่ายเงินปันผลที่ระบุอัตราการจ่ายเงินปันผลที่เป็นร้อยละ (dividend payout ratio)</p>
13. บริษัทเปิดเผยโครงสร้างกลุ่มธุรกิจ ที่ระบุถึงสัดส่วนของการถือหุ้น	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้างกลุ่มธุรกิจ (บริษัทแม่ / ย่อย / ร่วมค้า / เกี่ยวข้องกัน) โดยระบุถึงสัดส่วน (%) การถือหุ้นอย่างชัดเจน 2. ในกรณีที่บริษัทไม่ได้มีโครงสร้างเป็นกลุ่มธุรกิจ จะพิจารณาเป็น not applicable
14. บริษัทเปิดเผยโครงสร้างองค์กรและข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหารของบริษัท	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แผนภาพแสดงโครงสร้างองค์กร 2. ข้อมูลผู้บริหาร เช่น รายชื่อ ตำแหน่ง ประวัติของผู้บริหารแต่ละท่าน
15. บริษัทเปิดเผยโครงสร้างผู้ถือหุ้นที่แสดงให้เห็นถึงผู้ถือหุ้นที่แท้จริงของบริษัท (Beneficial Owners) โดยแสดงถึงผู้ถือหุ้นรายใหญ่และสัดส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยไว้อย่างครบถ้วน	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้างผู้ถือหุ้นล่าสุดของบริษัท ที่แสดงถึงผู้ถือหุ้นรายใหญ่และผู้ถือหุ้นส่วนน้อย 2. โครงสร้างหรือสัดส่วน (%) การถือหุ้น ของผู้ถือหุ้นรายใหญ่อย่างน้อย 10 อันดับแรก 3. ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเป็น Nominees ต้องระบุ Beneficial Owners (ชื่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ถือหุ้นที่แท้จริงที่ถือผ่าน Nominees) 4. ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นรวมกันอยู่ไม่เกินร้อยละ 5 (5%) ไม่ต้องระบุ Beneficial Owners

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
<p>16. บริษัทเปิดเผยการถือหุ้นของกรรมการและผู้บริหารทั้งทางตรงและทางอ้อมแยกออกจากกันอย่างชัดเจน และแสดงจำนวนหุ้นที่ถือ ณ ต้นปี ลึ้นปี และที่มีการซื้อขายระหว่างปี</p>	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การถือหุ้นของกรรมการและผู้บริหารทางตรง คือ การถือหุ้นของกรรมการเอง (หากไม่มี ต้องระบุว่า ไม่มี) 2. การถือหุ้นของกรรมการและผู้บริหารทางอ้อม เช่น การถือหุ้นของคู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ (หากไม่มี ต้องระบุว่า ไม่มี) 3. การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นที่ถือของกรรมการและผู้บริหารทั้งทางตรงและทางอ้อม ณ ต้นปี ลึ้นปี และที่มีการซื้อขายระหว่างปี
<p>17. บริษัทเปิดเผยข้อบังคับบริษัท</p>	<p>บริษัทเปิดเผยข้อบังคับฉบับสมบูรณ์ผ่านเว็บไซต์ของบริษัท ซึ่งเป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเข้าถึงได้ง่าย</p>
<p>18. บริษัทเปิดเผยแนวทางการจัดการความเสี่ยงหลักในการดำเนินธุรกิจของบริษัท (Key Risk) และความเสี่ยงด้านความยั่งยืน (ESG Risk)</p>	<p>บริษัทมีการเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แนวทางการจัดการความเสี่ยงหลักในการดำเนินธุรกิจของบริษัท (Key Risk) <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงหลัก (Key Risk) 1.2 ลักษณะความเสี่ยง สาเหตุ และผลกระทบ 1.3 แนวทางในการป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น 2. แนวทางการจัดการความเสี่ยงด้านความยั่งยืน (ESG Risk) <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ปัจจัยความเสี่ยงด้านความยั่งยืน (ESG Risk) 2.2 ลักษณะความเสี่ยง สาเหตุ และผลกระทบของ ESG Risk 2.3 แนวทางในการป้องกันหรือลดความเสี่ยงของ ESG Risk ที่จะเกิดขึ้น <p>หมายเหตุ: ถ้าเป็นความเสี่ยงทั่วไป เช่น Financial Risk ไม่ถือว่าเป็นความเสี่ยงหลักในการดำเนินธุรกิจของบริษัทเพราะเป็นความเสี่ยงที่ทุกบริษัทต้องทำ</p>

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
19. บริษัททำการวิเคราะห์ผลกระทบและจัดทำแผนงานรองรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging risk)	<p>บริษัทมีการเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นใหม่ และ 2. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงรองรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่
หมวดย่อย 3.3 ช่องทางการสื่อสารข้อมูล	
20. บริษัทจัดทำเว็บไซต์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่แสดงข้อมูลของบริษัทอย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	<p>เว็บไซต์ของบริษัท</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถเปลี่ยนเป็น 2 ภาษา (ไทยและอังกฤษ) ได้ทุกหัวข้อ 2. มีข้อมูลของบริษัทที่อย่างน้อยประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ลักษณะการประกอบธุรกิจ ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการและผู้บริหาร งบการเงินปัจจุบันและย้อนหลังของบริษัท เอกสารเผยแพร่และเอกสารข่าว (Press Release) ของบริษัท เป็นต้น 3. มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
21. บริษัทจัดให้มีรายงานประจำปีที่สามารถดาวน์โหลดได้บนเว็บไซต์ของบริษัท	<p>การเผยแพร่ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตถือเป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพและมีต้นทุนต่ำ และสามารถเข้าถึงได้ง่ายในปัจจุบัน บริษัทจึงควรใช้เว็บไซต์ของบริษัทเป็นช่องทางในการสื่อสารข้อมูลกับผู้ถือหุ้น/ผู้ลงทุน เช่น หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น รายงานการประชุมผู้ถือหุ้น รายงานประจำปี เป็นต้น</p>
22. บริษัทจัดให้มีหนังสือเชิญประชุมที่สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของบริษัท	
23. บริษัทจัดให้มีรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นที่สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของบริษัท	
24. บริษัทจัดทำรายงานความยั่งยืนเป็นส่วนหนึ่งใน One Report หรือจัดทำรายงานความยั่งยืนแยกต่างหาก และสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของบริษัท	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทระบุไว้อย่างชัดเจนว่าในการจัดทำรายงานรับผิดชอบทางสังคม ได้จัดทำตามกรอบการรายงาน SET Reporting Guide ของตลาดหลักทรัพย์ หรือมาตรฐานสากลอื่นๆ เช่น GRI standards, Integrated Report เป็นต้น 2. มีการเปิดเผย Content Index ตามแนวทางที่บริษัทใช้ เช่น GRI Content Index หรือ มีหนังสือรับรองว่าบริษัทได้จัดทำรายงานตามมาตรฐานสากล

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
25. บริษัทจัดให้มีการสื่อสารข้อมูลฐานะทางการเงินของบริษัทผ่านช่องทางที่หลากหลาย	<p>บริษัทสื่อสารข้อมูลฐานะทางการเงินของบริษัทผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่ง ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดให้มีการพบปะกับนักวิเคราะห์/นักลงทุน 2. การจัดแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน/การจัดทำจดหมายข่าว (Press Release) 3. เข้าร่วมงาน Opportunity Day ของ ตลท.
26. บริษัทเปิดเผยข้อมูลด้านนักลงทุนสัมพันธ์ไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท	<p>ในเว็บไซต์ของบริษัทมีการนำเสนอข้อมูลด้านนักลงทุนสัมพันธ์ เช่น ข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลราคาหลักทรัพย์ รายงานที่สำคัญ ข้อมูลสำหรับผู้ถือหุ้น ข้อมูลการติดต่อสอบถาม เป็นต้น</p>
27. บริษัทมีการจัดตั้งหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์หรือมีเจ้าหน้าที่ดูแลเพื่อให้พนักงานภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลของบริษัทได้สะดวก	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทจัดตั้งหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ หรือ มอบหมายให้มีบุคคลที่ทำหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ โดยระบุชื่อ และบทบาทหน้าที่ 2. เปิดเผยช่องทางติดต่อ เช่น ไปรษณีย์ / อีเมล / โทรศัพท์ / เว็บไซต์

หมวดที่ 4

ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

หลักการในข้อนี้ให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการชี้แนะทิศทางการดำเนินงานของบริษัท การติดตามดูแลการทำงานของฝ่ายจัดการ และการแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Accountability) ของคณะกรรมการที่มีต่อบริษัทและผู้ถือหุ้น หลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในหมวดนี้ประกอบด้วย

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
หมวดย่อย 4.1 โครงสร้างคณะกรรมการ	
1. บริษัทกำหนดนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับความหลากหลายในโครงสร้างของคณะกรรมการ (Board Diversity) ของบริษัท	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> นโยบายความหลากหลายในโครงสร้างของคณะกรรมการ เช่น ทักษะวิชาชีพ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพศ อายุ การไม่จำกัดเชื้อชาติ สัญชาติ เป็นต้น เป้าหมายและตัวชี้วัดที่มีความสอดคล้องกับนโยบายความหลากหลาย เช่น การกำหนดสัดส่วนกรรมการเพศหญิง การกำหนดสัดส่วนของกรรมการแต่ละช่วงอายุ เป็นต้น การรายงานความคืบหน้าของเป้าหมาย
2. ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ	<p>ประธานกรรมการของบริษัทเป็นกรรมการอิสระ ในกรณีประธานกรรมการไม่ใช่กรรมการอิสระ บริษัทมีการดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดให้องค์ประกอบคณะกรรมการมีสัดส่วนของกรรมการอิสระมากกว่าร้อยละ 50 (50%) หรือ แต่งตั้งกรรมการอิสระคนหนึ่ง (Lead Independent Director) ร่วมพิจารณากำหนดวาระการประชุม
3. ประธานกรรมการและผู้บริหารสูงสุดของบริษัทไม่เป็น คนเดียวกัน	<p>ประธานกรรมการและผู้บริหารสูงสุดขององค์กรมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่างกัน จึงต้องแยกบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการออกจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง CEO (ผู้บริหารสูงสุดของบริษัท)</p>

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
4. คณะกรรมการมีองค์ประกอบกรรมการที่เป็นผู้หญิง	คณะกรรมการบริษัทมีกรรมการที่เป็นผู้หญิงอย่างน้อย 2 คน โดยพิจารณาจากรายชื่อคณะกรรมการบริษัท ณ วันสิ้นปี ที่เปิดเผยไว้ในรายงาน 56-1 One Report
5. คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่เป็นผู้หญิงอย่างน้อย 30%	คำนวณร้อยละของกรรมการผู้หญิงจากรายชื่อคณะกรรมการบริษัท ณ วันสิ้นปี ที่เปิดเผยไว้ในรายงาน 56-1 One Report
6. คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมากกว่า 66%	พิจารณาจากรายชื่อคณะกรรมการบริษัท ณ วันสิ้นปี เทียบกับรายชื่อผู้บริหาร ณ วันสิ้นปี ที่เปิดเผยไว้ในรายงาน 56-1 One Report แล้วนำรายชื่อกรรมการที่ไม่ซ้ำกับรายชื่อผู้บริหาร มาคำนวณร้อยละของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
7. คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระมากกว่า 50%	คำนวณร้อยละของกรรมการอิสระจากรายชื่อคณะกรรมการบริษัท ณ วันสิ้นปี ที่เปิดเผยไว้ในรายงาน 56-1 One Report
8. คณะกรรมการของบริษัทได้ทำการประเมินความหลากหลายทางทักษะของคณะกรรมการ (Board Skill Matrix) และเปิดเผยผลการประเมิน รวมถึงมีกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารอย่างน้อย 1 คน ที่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการของบริษัทได้ทำการประเมินความหลากหลายทางทักษะของคณะกรรมการ (Board skill Matrix) ที่จำเป็นและเหมาะสมกับลักษณะการประกอบธุรกิจ 2. เปิดเผยผลการประเมินคุณสมบัติของคณะกรรมการปัจจุบันตาม Board Skill Matrix ที่คณะกรรมการกำหนด 3. มีกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารอย่างน้อย 1 คน ที่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
9. บริษัทเปิดเผยประวัติของคณะกรรมการแต่ละคนไว้ อย่างครบถ้วน	ประวัติของกรรมการอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้ 1. ชื่อ-นามสกุล และ อายุ 2. ตำแหน่ง/ประเภทของกรรมการที่เสนอ เช่น กรรมการ/กรรมการอิสระ/กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร/กรรมการที่เป็นผู้บริหาร เป็นต้น 3. ประวัติการศึกษา 4. ประสบการณ์ทำงาน 5. สัดส่วนการถือหุ้น 6. การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่น โดยต้องแยกเป็นหัวข้อบริษัทจดทะเบียน และบริษัทอื่นๆ ให้อ่างชัดเจน 7. วันที่ เดือนและปีที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการของบริษัท (อย่างน้อยต้องระบุ เดือนและปี)
10. บริษัทกำหนดคุณสมบัติของกรรมการที่ต้องการสรรหา ให้มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของ บริษัท	1. ระบุและเปิดเผยคุณสมบัติของกรรมการที่ต้องการสรรหาที่ต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท 2. เปิดเผยว่ากรรมการที่สรรหาเข้ามามีคุณสมบัติสอดคล้อง/ไม่สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท
11. บริษัทเปิดเผย แหล่งข้อมูล หลักเกณฑ์และกระบวนการ ในการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการใหม่	1. แหล่งที่มาในการสรรหากรรมการใหม่ เช่น คณะกรรมการใช้บริษัทที่ปรึกษา (Professional Search Firm) หรือ ฐานข้อมูลกรรมการ (Director Pool) เป็นต้น 2. หลักเกณฑ์ในการสรรหากรรมการใหม่ เช่น คุณสมบัติของคณะกรรมการที่ต้องการสรรหา ความหลากหลายของโครงสร้างคณะกรรมการในปัจจุบัน เป็นต้น 3. กระบวนการในการสรรหากรรมการใหม่ เช่น ขั้นตอนการสรรหาและการเสนอชื่อ การพิจารณาคัดเลือก การเสนอรายชื่อให้คณะกรรมการ/ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ เป็นรายกรณี เป็นต้น

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
12. คณะกรรมการบริษัททุกคนดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนไม่เกิน 5 แห่ง โดยนโยบายต้องไม่มีข้อยกเว้น	คณะกรรมการบริษัทมีกรรมการที่เป็นผู้หญิงอย่างน้อย 2 คน โดยพิจารณาจากรายชื่อคณะกรรมการบริษัท ณ วันสิ้นปี ที่เปิดเผยไว้ในรายงาน 56-1 One Report
13. คณะกรรมการกำหนดนโยบายวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการอิสระไว้ไม่เกิน 9 ปี โดยไม่มีข้อยกเว้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทกำหนดนโยบายจำกัดจำนวนปีในการดำรงตำแหน่งของกรรมการอิสระไว้ไม่เกิน 9 ปี โดยไม่มีข้อยกเว้น และ 2. ไม่มีกรรมการอิสระท่านใดอยู่เกิน 9 ปี
14. ในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่มีกรรมการอิสระที่ดำรงตำแหน่งกรรมการเกิน 9 ปี	นับวาระการดำรงตำแหน่ง จากวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการของบริษัทในครั้งแรก และไม่มีกรณีที่กรรมการอิสระอยู่เกิน 9 ปี
15. บริษัทเปิดเผยโครงสร้างค่าตอบแทน และหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของกรรมการที่เป็นผู้บริหารและไม่ใช่ผู้บริหาร	<p>บริษัทมีการเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หลักเกณฑ์การให้ค่าตอบแทนกรรมการ โดยมีการแจกแจงรายละเอียดโครงสร้างค่าตอบแทนตามตำแหน่ง/ประเภทของกรรมการ 2. จำนวนเงินค่าตอบแทนกรรมการทุกรูปแบบ เช่น ค่าตอบแทนประจำ เบี้ยประชุมรายครั้ง โบนัส/บำเหน็จรายปี
16. บริษัทเปิดเผยค่าตอบแทนกรรมการเป็นรายบุคคล	<p>บริษัทมีการเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเภทของค่าตอบแทนที่กรรมการแต่ละบุคคลได้รับตามตำแหน่ง/ประเภทของกรรมการ และจำนวนเงินค่าตอบแทน 2. จำนวนเงินค่าตอบแทนที่กรรมการได้รับแยกเป็นยอดรวมรายบุคคล
17. คณะกรรมการตรวจสอบมีกรรมการอย่างน้อย 1 คนที่จบการศึกษาหรือมีความเชี่ยวชาญด้านบัญชี รวมถึงเปิดเผยกฎบัตรหรือบทบาทหน้าที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการตรวจสอบมีกรรมการอย่างน้อย 1 คนที่จบการศึกษาหรือมีความเชี่ยวชาญด้านบัญชี เช่น <ol style="list-style-type: none"> 1.1 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (วิชาเอกการบัญชี) 1.2 เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) 1.3 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำบัญชีในตำแหน่งหัวหน้างาน ได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี สมุห์บัญชี หัวหน้าแผนกบัญชี 2. เปิดเผย กฎบัตร หรือบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
18. คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาที่มีองค์ประกอบเป็นอิสระ รวมถึงเปิดเผยกฎบัตรหรือบทบาทหน้าที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการอิสระมากกว่า 50% 2. ประธานคณะกรรมการสรรหาเป็นกรรมการอิสระ 3. เปิดเผยกฎบัตรหรือบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา
19. คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการค่าตอบแทนที่มีองค์ประกอบเป็นอิสระ รวมถึงเปิดเผยกฎบัตรหรือบทบาทหน้าที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการอิสระมากกว่า 50% 2. ประธานคณะกรรมการค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ 3. เปิดเผย กฎบัตร หรือบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการค่าตอบแทน
20. คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการบรรษัทภิบาลที่มีองค์ประกอบเป็นอิสระ รวมถึงเปิดเผยกฎบัตรหรือบทบาทหน้าที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการบรรษัทภิบาลประกอบด้วยกรรมการอิสระมากกว่า 50% 2. ประธานคณะกรรมการบรรษัทภิบาลเป็นกรรมการอิสระ 3. เปิดเผย กฎบัตร หรือบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบรรษัทภิบาล
21. คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการความยั่งยืนของกิจการที่มีองค์ประกอบเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน รวมถึงเปิดเผยกฎบัตรหรือบทบาทหน้าที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการความยั่งยืนของกิจการ ประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 1 คน 2. ประธานคณะกรรมการความยั่งยืนของกิจการเป็นกรรมการ (ผู้แทนจากคณะกรรมการบริษัท) 3. เปิดเผย กฎบัตร หรือบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการความยั่งยืนของกิจการ
22. คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงที่มีองค์ประกอบเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน รวมถึงเปิดเผยกฎบัตรหรือบทบาทหน้าที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 1 คน 2. ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นกรรมการ (ผู้แทนจากคณะกรรมการบริษัท) 3. เปิดเผย กฎบัตร หรือบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
หมวดย่อย 4.2 การปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแล	
23. คณะกรรมการกำหนดและเปิดเผยบทบาทหน้าที่ของประธานกรรมการ	เปิดเผยบทบาทหน้าที่ของประธานกรรมการ อย่างน้อยครอบคลุมประเด็นดังนี้ 1. หน้าที่ในการส่งเสริมการทำหน้าที่ของคณะกรรมการให้บรรลุผล 2. หน้าที่ในการประชุม (Manage Board Meetings) 3. จัดการความสัมพันธ์หลัก (Manage Key Relationships)
24. คณะกรรมการจัดทำนโยบายกำกับดูแลกิจการของบริษัท	คณะกรรมการได้ดำเนินการ ดังนี้ 1. ทบทวนและอนุมัตินโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทตามมาตรฐานและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี 2. สื่อสารและติดตามให้มีการปฏิบัติตามนโยบายกำกับดูแลกิจการของบริษัท
25. คณะกรรมการจัดทำและเปิดเผยจริยธรรมธุรกิจ/คู่มือจรรยาบรรณสำหรับกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานของบริษัท	บริษัทเปิดเผย 1. จริยธรรมธุรกิจ/คู่มือจรรยาบรรณฉบับสมบูรณ์ 2. แนวทางการส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติ และการติดตามให้มีการปฏิบัติตามคู่มือจริยธรรมธุรกิจ/คู่มือจรรยาบรรณโดยระบุ - ร้อยละของกรรมการที่ได้รับการสื่อสารและสร้างความตระหนักด้านจรรยาบรรณธุรกิจ - ร้อยละของผู้บริหารและพนักงานที่ได้รับการสื่อสารและสร้างความตระหนักด้านจรรยาบรรณธุรกิจ 3. เปิดเผยสถิติการเกิดกรณีการทำผิดเกี่ยวกับจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์กร (ถ้าไม่มี ต้องระบุว่า ไม่มี)
26. คณะกรรมการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการไว้อย่างชัดเจนรวมถึงอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการ	บริษัทเปิดเผย 1. กฎบัตรหรือบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ 2. บทบาทหน้าที่ฝ่ายจัดการหรือ CEO (ผู้บริหารสูงสุด) 3. อำนาจอนุมัติของคณะกรรมการ

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
27. บริษัทได้เปิดเผยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานที่ยอมรับในประเทศหรือสากลของบริษัท ในกรณีที่ยังไม่ได้ปฏิบัติเป็นเพราะเหตุผลใด	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เช่น หลักการ ตลท./CG Code/OECD เป็นต้น 2. ในกรณีที่ยังไม่ได้ปฏิบัติ/ปฏิบัติไม่ครบถ้วนเป็นเพราะเหตุผลใด โดย มีการอธิบายประเด็นหลักๆ ไว้ให้ทราบ
28. คณะกรรมการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลบริษัทย่อยและบริษัทร่วม รวมถึงเปิดเผยผลการติดตามการปฏิบัติ	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายการกำกับดูแลบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่ระบุถึง <ol style="list-style-type: none"> 1.1 อำนาจในการแต่งตั้งกรรมการ ผู้บริหาร หรือ ตำแหน่งงานอื่นที่มีความสำคัญของบริษัทย่อย 1.2 การกำกับดูแลระบบควบคุมภายในของบริษัทย่อย 1.3 การดูแลให้บริษัทย่อยเปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญอย่างถูกต้องและทันท่วงที 2. รายละเอียดการติดตามให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย
29. คณะกรรมการกำหนดนโยบาย IT Security และเปิดเผยผลการติดตามการปฏิบัติ	<p>บริษัทมีการเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบาย IT Security ของบริษัท 2. การติดตามการปฏิบัติ เช่น แผนงาน ผลการปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากร เป็นต้น
30. ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการทบทวน/อนุมัติ วิสัยทัศน์/พันธกิจ / กลยุทธ์ของบริษัท รวมทั้งติดตามดูแลให้มีการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วิสัยทัศน์/พันธกิจ/กลยุทธ์ ของบริษัท 2. คณะกรรมการพิจารณาทบทวน/อนุมัติ วิสัยทัศน์ / ภารกิจ / กลยุทธ์ของบริษัท ในปีที่ผ่านมา 3. รายละเอียดการติดตามให้มีการนำกลยุทธ์ของบริษัทไปปฏิบัติ เช่น การให้ฝ่ายบริหารรายงานผลการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ในการประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง รายงานผลเป็นรายเดือน/รายไตรมาส

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
31. บริษัทกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง 2. รายละเอียดการติดตามให้มีการปฏิบัติตามนโยบายควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง 3. ผลการประเมินความเสี่ยงของระบบควบคุมภายในและระบบบริหารความเสี่ยง
32. บริษัทกำหนดนโยบายการไปดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นของ CEO (ผู้บริหารสูงสุด)	<p>บริษัทกำหนดนโยบายในการไปดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นของ CEO (ผู้บริหารสูงสุด) โดยจะเป็น นโยบายที่จำกัดจำนวนบริษัทที่จะไปดำรงตำแหน่ง เช่น 2 แห่ง หรือ 5 แห่ง หรือ นโยบายที่ระบุว่าจะไม่จำกัดจำนวนบริษัท หรือ นโยบายให้แจ้งต่อคณะกรรมการบริษัทก่อนไปดำรงตำแหน่งกรรมการ เป็นต้น</p>
33. ในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่มีการกระทำใดที่เป็นการฝ่าฝืนกฎระเบียบของหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ตลท. ก.ล.ต. (Penalty)	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ในปีที่ผ่านมา มีการทำผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายหรือไม่ 2. ในกรณีที่มีการทำผิดหรือฝ่าฝืน ต้องระบุว่ามีการดำเนินการอย่างไร
34. บริษัทจัดให้มีผู้รับผิดชอบ หรือหน่วยงานกำกับกับการปฏิบัติงาน (Compliance)	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดให้มีผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานกำกับกับการปฏิบัติงาน/รายชื่อผู้รับผิดชอบงานกำกับกับการปฏิบัติงาน 2. บทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานกำกับกับการปฏิบัติงาน/รายชื่อผู้รับผิดชอบงานกำกับกับการปฏิบัติงาน
35. บริษัทจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในที่รายงานตรงไปยังคณะกรรมการตรวจสอบ และเปิดเผยชื่อหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน	<p>บริษัทเปิดเผย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายใน 2. ชื่อของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ในกรณีจ้างหน่วยงานจากภายนอกต้องระบุ ชื่อบริษัทที่จ้างและรายชื่อบุคคลภายในบริษัทที่เป็นผู้ประสานงานกับบริษัทที่จ้าง 3. หน่วยงานตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงไปที่คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
36. ในปีที่ผ่านมา จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการตั้งแต่ 6 ครั้งขึ้นไป	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาจำนวนครั้งการประชุมคณะกรรมการบริษัท ทั้งรูปแบบ Physical meeting และ E-meeting 2. ถ้ามีการจัดประชุมแบบ E-meeting ต้องมีการเปิดเผยจำนวนครั้งการจัดประชุมแยกระหว่างการประชุมแบบ Physical meeting และ E-meeting
37. กรรมการทุกคนมีสัดส่วนของการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ อย่างน้อยร้อยละ 75 ของการประชุมทั้งปี	คำนวณร้อยละการเข้าร่วมประชุมของกรรมการจากจำนวนครั้งการประชุมที่กรรมการแต่ละคนเข้าร่วมประชุมทั้งรูปแบบ Physical meeting และ E-meeting หากด้วย จำนวนครั้งการประชุมคณะกรรมการบริษัททั้งรูปแบบ Physical meeting และ E-meeting
38. คณะกรรมการกำหนดตารางการประชุมล่วงหน้าตลอดทั้งปี และจัดส่งเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการล่วงหน้าอย่างน้อย 5 วันทำการ	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีตารางการประชุมตลอดทั้งปีล่วงหน้า และ 2. แจ้งตารางการประชุมทั้งปีให้กรรมการทราบตั้งแต่ปลายปีก่อนหรือต้นปี และ 3. จัดส่งเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการล่วงหน้าอย่างน้อย 5 วันทำการ
39. บริษัทมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับจำนวนองค์ประชุมขั้นต่ำ ณ ขณะที่คณะกรรมการจะลงมติในที่ประชุมคณะกรรมการว่า ต้องมีกรรมการอยู่ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด	บริษัทเปิดเผยนโยบายเกี่ยวกับจำนวนองค์ประชุมขั้นต่ำ ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการ/กฎบัตรของคณะกรรมการ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยต้องระบุว่า “จำนวนองค์ประชุมขั้นต่ำ ณ ขณะที่คณะกรรมการจะลงมติในที่ประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการอยู่ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด”
40. ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมระหว่างกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร โดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุม	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนครั้งของการประชุม 2. กระบวนการจัดการภายหลังการประชุม เช่น การเปิดเผยประเด็นที่หารือกันในที่ประชุม การแจ้งผลการประชุมให้คณะกรรมการ หรือ CEO รับทราบ เป็นต้น

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
41. คณะกรรมการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน	บริษัทเปิดเผยรายงานความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน (พร้อมลายเซ็นหรือชื่อของประธานคณะกรรมการหรือ CEO กำกับในเอกสาร) ควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชี
42. บริษัทเปิดเผยนโยบายและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของ CEO ทั้งระยะสั้นและระยะยาวตามผลการปฏิบัติงาน รวมถึงเปิดเผยนโยบายและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง	<ol style="list-style-type: none"> 1. แนวทางการเปิดเผยข้อมูลค่าตอบแทน CEO <ol style="list-style-type: none"> 1.1 นโยบายค่าตอบแทนทั้งระยะสั้นและระยะยาวของ CEO ที่สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงาน 1.2 เปิดเผยรายละเอียดค่าตอบแทน ระยะสั้น เช่น เงินเดือน โบนัส สวัสดิการ และค่าตอบแทนระยะยาว เช่น Performance indicators (เช่น BSC, OKR เป็นต้น) / หรือสิทธิในการซื้อหุ้นของบริษัท ESOP/EJIP เป็นต้น 2. แนวทางการเปิดเผยข้อมูลค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูง <ol style="list-style-type: none"> 2.1 นโยบายและรูปแบบของการให้ค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูง 2.2 เปิดตัวเลขค่าตอบแทนรวมของผู้บริหารระดับสูง
43. คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินผลงานประจำปีของผู้บริหารสูงสุด (CEO) ขององค์กร	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หลักเกณฑ์การประเมินผลงาน 2. กระบวนการประเมินผลงาน 3. ผลการประเมินของกรรมการผู้จัดการ
44. บริษัทเปิดเผยรายละเอียดค่าตอบแทนของผู้บริหารสูงสุด (CEO)	บริษัทเปิดเผยรายละเอียดตัวเลขค่าตอบแทนของผู้บริหารสูงสุด (CEO) แยกออกมาจากค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง เช่น อัตราส่วนค่าตอบแทนของ CEO ต่อพนักงาน ซึ่งรวมถึงเงินเดือน โบนัสตามผลงาน หุ้น และสิทธิประโยชน์อื่นๆ หรือเปิดเผยจำนวนเงินค่าตอบแทนทั้งปี จำนวนหุ้นที่ได้ตอบแทนทั้งปี เป็นต้น

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
45. คณะกรรมการจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด (CEO) ขององค์กร พร้อมนำเสนอถึงแนวทางการดำเนินการ	บริษัทเปิดเผยข้อมูล 1. นโยบายและแนวทางการสรรหาหรือพัฒนาบุคลากรเพื่อสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด(CEO) 2. ระบุรายละเอียด (เช่น เกณฑ์การคัดเลือก แนวทางการพัฒนารายบุคคล เป็นต้น) 3. การรายงานความคืบหน้าของแผนสืบทอดตำแหน่งให้คณะกรรมการรับทราบเป็นระยะๆ อย่างน้อยปีละครั้ง
46. คณะกรรมการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการบริษัทที่จบการศึกษาด้านกฎหมายหรือบัญชีหรือได้ผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเลขานุการบริษัท	บริษัทเปิดเผยข้อมูล 1. ชื่อนามสกุล 2. ทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ 3. การศึกษา เช่น กฎหมาย/บัญชี/ผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเลขานุการบริษัท เช่น Company Secretary Program (CSP), Advances for Corporate Secretaries, Fundamentals for Corporate Secretaries เป็นต้น 4. บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ
47. บริษัทกำหนดนโยบายให้กรรมการต้องเปิดเผยการซื้อ-ขายหุ้นทุกครั้ง และรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัท ให้ที่ประชุมคณะกรรมการทราบ	บริษัทเปิดเผยข้อมูลนโยบายให้กรรมการต้องเปิดเผยการซื้อ-ขายหุ้นทุกครั้ง และรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัท ให้ที่ประชุมคณะกรรมการทราบ
48. ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการบริษัทไม่มีกรณีการกระทำผิดด้านการทุจริต (Fraud) (Penalty)	กรรมการบริษัทไม่มีข่าว/กรณีการถูกเปรียบเทียบปรับ กล่าวโทษ หรือมีการดำเนินการทางแพ่ง โดยหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ก.ล.ต. ตลท. หรือ ปปช. เกี่ยวกับการกระทำผิดด้านการทุจริต (Fraud)
49. ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการบริษัทไม่มีกรณีที่กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารลาออกอันเนื่องมาจากประเด็นเรื่องการกำกับดูแลกิจการของบริษัท (Penalty)	กรรมการบริษัทไม่มีกรณีที่กรรมการอิสระ/กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารลาออกอันเนื่องมาจากประเด็นเรื่องการกำกับดูแลกิจการของบริษัท หรือไม่มีกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบ/คณะกรรมการอิสระลาออกทั้งคณะ

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
50. ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทไม่มีการกระทำผิดเกี่ยวกับจริยธรรม	กรรมการบริษัทไม่มีกรณีกระทำผิดอันเนื่องมาจากประเด็นเกี่ยวกับจริยธรรม
51. คณะกรรมการตรวจสอบได้จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่เปิดเผยผลการปฏิบัติหน้าที่ไว้ครบถ้วน	บริษัทเปิดเผยข้อมูล 1. จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบในรอบปีนั้น ซึ่งไม่น้อยกว่าปีละ 4 ครั้ง 2. สถิติการเข้าประชุมคณะกรรมการตรวจสอบของกรรมการตรวจสอบแต่ละคน 3. ผลการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องความเพียงพอของการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลกิจการที่ดี และการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันของบริษัท รวมถึงผลการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามกฎบัตร
52. คณะกรรมการค่าตอบแทนได้จัดทำรายงานของคณะกรรมการค่าตอบแทนและเปิดเผยผลการปฏิบัติหน้าที่ไว้ครบถ้วน	บริษัทเปิดเผยข้อมูล 1. จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการค่าตอบแทนในรอบปีนั้น ซึ่งไม่น้อยกว่าปีละ 2 ครั้ง 2. เปิดเผยสถิติการเข้าประชุมของกรรมการค่าตอบแทนแต่ละคน 3. ผลการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนโยบายและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทน รวมถึงจำนวนค่าตอบแทนในปีที่ผ่านมา มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างไร รวมถึงผลการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามกฎบัตร
53. คณะกรรมการสรรหาได้จัดทำรายงานของคณะกรรมการสรรหาและเปิดเผยในรายงานประจำปีและเปิดเผยผลการปฏิบัติหน้าที่ไว้ครบถ้วน	บริษัทเปิดเผยข้อมูล 1. จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการสรรหาในรอบปีนั้นซึ่งไม่น้อยกว่าปีละ 2 ครั้ง 2. เปิดเผยสถิติการเข้าประชุมของกรรมการสรรหาแต่ละคน 3. ผลการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนโยบายและหลักเกณฑ์การสรรหากรรมการ รวมถึงกรรมการปัจจุบันและกรรมการใหม่ (ถ้ามี) มีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัทอย่างไร รวมถึงผลการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามกฎบัตร

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
54. คณะกรรมการบริษัทได้จัดทำรายงานของคณะกรรมการบริษัทและเปิดเผยผลการปฏิบัติหน้าที่ไว้ครบถ้วน	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการบริษัทในรอบปีนั้นซึ่งไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง 2. เปิดเผยสถิติการเข้าประชุมของกรรมการบริษัทแต่ละคน 3. ผลการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมถึงการติดตามการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตลอดจนการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีภายในองค์กร รวมถึงผลการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามกฎบัตร
55. คณะกรรมการความยั่งยืนของกิจการได้จัดทำรายงานของคณะกรรมการความยั่งยืนของกิจการและเปิดเผยผลการปฏิบัติหน้าที่ไว้ครบถ้วน	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการความยั่งยืนของกิจการ ในรอบปีนั้นซึ่งไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง 2. สถิติการเข้าประชุมของกรรมการความยั่งยืนของกิจการแต่ละคน 3. ผลการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนโยบายความยั่งยืนของกิจการ รวมถึงการติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการนำประเด็นด้านความยั่งยืนเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานประจำปี ตลอดจนตัวชี้วัดผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนของบริษัท รวมถึงผลการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามกฎบัตร
56. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้จัดทำรายงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและเปิดเผยผลการปฏิบัติหน้าที่ไว้ครบถ้วน	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงในรอบปีนั้นซึ่งไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง 2. สถิติการเข้าประชุมของกรรมการบริหารความเสี่ยงแต่ละคน 3. ผลการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนโยบายการบริหารความเสี่ยงและประเด็นความเสี่ยงในปีที่ผ่านมาครอบคลุมความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การเงิน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ การปฏิบัติต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging Risks) ตลอดจนการติดตามและการจัดการประเด็นความเสี่ยงดังกล่าว ความเพียงพอและมีประสิทธิภาพของระบบการบริหารความเสี่ยง รวมถึงผลการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามกฎบัตร

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
หมวดย่อย 4.3 การประเมินตนเอง	
57. คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินผลงานคณะกรรมการทั้งคณะ	บริษัทเปิดเผยข้อมูล 1. หลักเกณฑ์ 2. กระบวนการ 3. ผลการประเมิน 4. การนำผลการประเมินไปพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน หน้าที่ของคณะกรรมการ
58. คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินผลงานกรรมการเป็นรายบุคคล	บริษัทเปิดเผยข้อมูล 1. หลักเกณฑ์ 2. กระบวนการ 3. ผลการประเมิน 4. การนำผลการประเมินไปพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน หน้าที่ของคณะกรรมการ
59. คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินผลงานของคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุด	บริษัทเปิดเผยข้อมูล 1. หลักเกณฑ์ 2. กระบวนการ 3. ผลการประเมิน 4. การนำผลการประเมินไปพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน หน้าที่ของคณะกรรมการ *เกณฑ์การประเมินผลงานข้อนี้จะยึดตามโครงสร้าง คณะกรรมการชุดย่อย (Board Committees) ที่บริษัท กำหนดและเปิดเผยในรายงาน 56-1 One Report
หมวดย่อย 4.4 การพัฒนาองกรรบริหาร	
60. คณะกรรมการกำหนดนโยบายส่งเสริมให้กรรมการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีการปฐมนิเทศกรรมการใหม่	บริษัทเปิดเผยข้อมูล 1. นโยบายส่งเสริมให้กรรมการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง 2. จัดให้มีการปฐมนิเทศกรรมการใหม่ (ถ้ามี) และ ระบุรายละเอียดการปฐมนิเทศ โดยระบุหัวข้อในการ ปฐมนิเทศ เป้าหมายการประกอบธุรกิจ ลักษณะธุรกิจ ของบริษัทโดยรวม และบทบาทหน้าที่กรรมการ เป็นต้น

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
<p>61. กรรมการบริษัทเข้าร่วมในการฝึกอบรมหลักสูตรที่จัดขึ้นสำหรับกรรมการมากกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และในรอบปีที่ผ่านมา กรรมการทุกคนเข้าอบรมหลักสูตรหรือเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาที่เป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงาน</p>	<p>บริษัทเปิดเผยข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> กรรมการมากกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรที่จัดขึ้นสำหรับกรรมการ เช่น Director Certification Program (DCP) หรือ Director Accreditation Program (DAP) เป็นต้น กรรมการทุกคนเข้าอบรมหลักสูตรหรือเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาที่เป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา เช่น ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ความรู้ด้านการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน เป็นต้น

ท่านสามารถดูตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์โครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนประจำปี 2566 ได้ที่ www.thai-iod.com ในส่วนโครงการพิเศษ – เลือกว่าหัวข้อรายงานการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน – ไปที่หัวข้อ CGR 2023

เอกสารอ้างอิง

1. Principles of Corporate Governance, G20/Organisation for Economic Co-operation and Development, 2015
2. ASEAN Corporate Governance Scorecard, The ASEAN Capital Markets Forum (ACMF), 2017
3. หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.), 2555
4. หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน, สำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.), 2560
5. แบบ 56-1 One Report, สำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.), 2563
6. แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับคณะกรรมการในการกำหนดกลยุทธ์ทางธุรกิจเพื่อความยั่งยืน, สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD), 2563
7. แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับประธานกรรมการ, สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD), 2563
8. แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับคณะกรรมการเกี่ยวกับการสืบทอดตำแหน่งและการกำกับดูแลการบริหารบุคลากร, สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD), 2563
9. แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับคณะกรรมการในการกำกับดูแลมาตรการต่อต้านคอร์รัปชัน, สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD), 2563
10. แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับคณะกรรมการ ในการกำกับดูแลวัฒนธรรมองค์กร, สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD), 2563
11. แนวปฏิบัติที่ดีในการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ, สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD), 2563

Thai Institute of Directors Association

CMA Building 2, 2/9 Moo4 (Northpark Project),
Vibhavadi-Rangsit Road, Thung SongHong, Laksi,
Bangkok 10210

Tel : (66) 2955 1155

Fax : (66) 2955 1156 57

Website : www.thai-iod.com

Supported by:

